

DNEM: I

YASAMA YILI: 1986/2

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

19. Birleşim

16 Aralık 1986, Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	1835
II.-BAKANLIGIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
- Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Curcioğlu'nun yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	1837
III. GORUŞULEN İŞLER	
- 1987 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Devam)	1837-1917

I. GELEN EVRAK

I. TASARILAR

1. Milli Eğitim (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 127/2/86) (Başkanlığa geliş tarihi:16 Aralık 1986) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine: 16 Aralık 1986) (Halkın bilgisine sunulacaktır)

- 1836 -

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN - Meclis Başkanı Hakkı Atun

KATİP - Dr. Erbay Kanatlı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'nci dönem, 2'nci yasama yılının 19. birleşimini açıyorum.

Ad okunarak yoklama yapın.

(Ad okunarak yoklama yapılır)

KATİP - Nisap vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmelere geçiyoruz.

.../1837

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları maddesinde yalnız Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Curcioğlu'nun yurt dışı izin istemi vardır. Okuyunuz lütfen.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
KATİP -

15 Aralık 1986

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı
Lefkoşa.

TURK-İŞ olağan Genel Kurulunun toplantısının 18-29 Aralık 1986 tarihleri arasında yapılacağından bu tarihler arasında Ankara'da bulunacağım.

18-29 Aralık 1986 tarihlerinde izinli sayılmamı tensiplerine arz ederim.

Saygılarımla
Hüseyin Curcioğlu
Ulusal Birlik Partisi
Mağusa Milletvekili

III. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

-Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Devam)

BAŞKAN - Uygun görülmüştür, bilgilerinize arz ederim.

Sayın milletvekilleri; şimdi özel gündem maddesine geçiyorum ve Başbakanlık Bütçesinin görüşülmesine devam ediyoruz. Söz sırası Sayın Ozker Ozgur'de.

EMİN UZUN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sabah, sabah yine açtınız. Hocamın bugünlerde üç, beş günü kaldı. Dinleyelim de ...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Sayın Başbakanı dinledikten sonra, kendilerini hiç laf atmadan dinledikten sonra bugün yeniden konuşmak ve söylediklerine bir yerde yanıt getirmek gereğini duyduk. Şimdi Sayın Başbakan dünkü konuşmasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde çek pembe bir tablo çizmeye çalıştılar ve ortalığı güllük gülistanlık gösterme çabası içine girdiler. Oysa ki, biz Başbakanlık Bütçesini eleştirirken, dışarda turunçgöl kesim işçileri protesto yürüyüşü yapıyorlardı. O turunçgil kesim işçileri neden Meclisin önünde protesto gösterisi yapıyorlardı? Herhalde gezintiye çıkmamışlardı. Bir şikâyetleri vardı, bir dertleri vardı.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Refahtan Sayın Başkan.

OZKER OZGUR (Devamla)- Bunun ötesinde asgari ücret tespit edilmiştir, yetersiz bulunmuştur ve Türk-Sen dahil bütün sendikalar bu asgari ücretin yetersiz olduğunu belirtmişler, itiraz edeceklerini söylemişlerdir.

Palm Beach'deki grev devam etmektedir. Fabrikalar kapanmaktadır. Yani ülkede gidişat kötüden kötüye devam etmektedir. Fakat Sayın Başbakan çok yaldızlı sözcüklerle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde her şey yolundadır, ortalık güllük gülistanlıktır demeye getirmiş ve pembe bir tablo çizmeye çalışmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başbakanın yaklaşımına şaşmamak elde değildir. Şundan ötürü şaşmamak elde değildir. Sayın Başbakan uygulamaya çalıştığımız ya da uygulayacağımız ekonomik programı arkadaşlar görmemişlerdir. Size kenarından bir iki maddesini okuyayım demişlerdir. Düşünebiliyor musunuz sayın milletvekilleri; bu Hükümet Eylülde göreve geldi, dört aydır görevdedir fakat halen ekonomik programı kamuoyuna, halka açıklamamış, Meclisin bilgisine de getirmemiş ve bütçe görüşülürken imzalanan Protokolün bir iki maddesini şöyle kenarından okumak istemiştir Sayın Başbakan. Yani tümünü Meclise sunmaktan bu aşamada nedense kaçınmıştır. Şimdi ekonomik Protokol nedir, neyi içermektedir? Bir kez Ekonomik Protokol, Türkiye Cumhuriyeti ile imzalanan Protokol neyi içerirse içersin, bir amaçlar manzumesidir. Yani şunları, şunları, şunları gerçekleştireceğiz demektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bu Protokolla ekonomik alanda, ekonomide gerçekleştirmeyi düşündükleri, tasarladıkları, plânladıkları amaçları sıralamaktadırlar. Peki bütçe nedir? Bütçe de bu amaçlara yönelik bir araçtır. Böyle olması gerekir. Bu amaçlara varmak için kullanılacak bir araçtır bütçe. Fakat Mecliste araç olarak belli bir amaca yönelik bütçe görüşülürken, Meclis amaçları bilmemektedir. Yani bir yerde aracı görüşüyoruz, amacı bilmeden aracı görüşüyoruz ve Cumhuriyetçi Türk Partisi istediği halde Hükümetten lütfen bize neyi amaçladığınızı, neyi tasarladığınızı söyleyin ki biz de bütçeyi ona göre eleştirelim dediği halde maalesef bu bilgi Cumhuriyetçi Türk Partisinden saklanmıştır ve bütçe işte görüşülmeye devam ediliyor, araç görüşülmeye devam ediliyor, ancak henüz daha amaçlar hakkında ne Meclisin ne de halkın bilgisi vardır.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - On defa söyledi Sayın Başbakan.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Neyi söyledi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Amacımızı. Bir defa değil iki defa değil.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sayın Başbakan, biz seçimlerde halka ne dedikse onu yapıyoruz, yeni bir politika sözkonusu değildir dediler.

Yani seçim bildirgenizde... Bu Ulusal Birlik Partisinin Seçim Bildirgesidir elimizdeki. Seçim Bildirgenizde halka ne dedikse ne vaad eddikse onu yapıyoruz, onu gerçekleştiriyoruz. Yeni bir politika sözkonusu değildir dediler. Acaba öyle midir? Elimde Temmuz 1986'da Sayın Başbakan'ın Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına yazdığı iyi niyet mektubu vardır. Sayın Başbakan Dr. Derviş Eroğlu Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına Temmuz 1986'da yazdığı yazıda aynen şöyle demektedir. "Takdir buyurursunuz ki bu kadar kapsamlı bir reform ve yapısal değişiklik girişiminin ortaya çıkarabileceği belirsizliklerin menfi etkilerinin en alt düzeye indirilebilmesi için bu girişimin maddi olanaklarla desteklenmesi gerekmektedir." Sayın Başbakan kendi tunceleri ile, kendi sözleri ile açık açık yapısal bir değişiklikten söz etmektedir. Ve bu yapısal değişikliğin getireceği mali külfeti Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına anımsatmakta ve yardım istemektedir. Oysa Sayın Başbakan Meclise ne demektedir. Hiçbir yeni birşey yoktur. Seçimlerde halka ne dedikse onu yapıyoruz demektedir. Türkiye Cumhuriyeti Başkanına başka, Meclise başka, halka başka türlü konuşmaktadır.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu politikadır.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Politika böyle bu kadar zıksağı mı gerektirir?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Sağ gösterip, sol vuracaksın ne koparırsan.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Evet Ulusal Birlik Partisinin politikası öyle olabilir. Demek ki gerçekten politikanız bu.

BAŞKAN - Eşber'in politikası.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Biz sağ gösterip sol vuruyorsunuz dedüğümüzde alınmamanız gerekir.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - İstikrarsız, dengesiz.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ayrıca değerli milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisinin Seçim Bildirgesinin 31'inci sayfasında da şöyle bir tümce vardır. "Sanayileşmeyi ekonomik politikanın bir hedefi olarak görür ve sanayinin ulusal gelirdeki ve dış satımdaki payının yükseltilmesini amaçlar" Kim? Ulusal Birlik Partisi. Sanayileşmeyi ekonomik politikanın bir hedefi olarak görür. Sanayileşmeyi ekonomik politikanın bir hedefi olarak görür Ulusal Birlik Partisi. Bu partinin halka söylediği budur. Sanayileşmeliyiz diyor ve Ulusal Birlik Partisi sanayileşmeye önem verecektir diyor. Oysa ki yine aynı partinin Başbakanı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına yazdığı Temmuz 1986 tarihli mektupta...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Dozu belli değil.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Şöyle diyor. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde teşvik edilmesi öngörülen sektörler. Tarım, turizm, ulaşım ve bankacılıktır. Sanayi yoktur. Halka sanayileşeceğiz hedefimiz sanayileşmektir diyorlar. Ondan sonra dönüyorlar başka bir ülkenin Başbakanına sanayiyi gözardı eden, sanayiyi tamamen arka plana iten öngörülerde bulunuyorlar. Onlara Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına tarım, turizm, ulaşım ve bankacılığı teşvik edeceğiz diyebiliyorlar.

Yani kısacası, halka başka söylüyorlar, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına başka türlü yazabiliyorlar. Zaten beraber kotarmışlar, aynı Programı ve birlikte düşümler, sonuçta Ulusal Birlik Partisi ve Ulusal Birlik Partisi ağırlıklı Hükümet halkı aldatıyor diyebiliriz rahatlıkla. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri ile işbirliği esastır diyor Sayın Başbakan. Katılırız, doğrudur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti mutlaka işbirliği içinde olmalıdır ve Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki ilişkiler herhangi iki ülke arasındaki ilişkilere de benzemektedir. Bu da doğrudur. Ancak...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Terakki var.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ancak Türkiye'deki, Türkiye'de iktidardaki parti yani ANAP seçim döneminde eğer seçim uzmanlarını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gönderirse ve Ulusal Birlik Partisinin seçim kazanması için birtakım girişimlerde bulunursa ve bu seçim uzmanları Büyükelçilikte Metin Güner isimli birisi ile işbirliği içinde ise, o zaman bu ilişki iki devlet arasındaki normal ilişki midir? Ve hele Türkiye'de iktidarda bulunan ANAP Partisi Ulusal Birlik Partisinin seçim kazanabilmesi için, Ulusal Birlik Partisine milyonlarca Türk Lirası tutarında yardımda bulunursa, o zaman bu ilişki Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında bir normal ilişki sayılabilir mi?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - ANAP para verdi?

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ve eğer Türkiye'de iktidarda bulunan Partinin Genel Başkan Yardımcısı...

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Allah duysun seni be Ozker.

OZKER OZGUR (Devamla) - Ulusal Birlik Partisinin Kurul-
tayına katılır ve bu Genel Başkan Yardımcısı Şadi Pehlivanoglu...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Olursa!

OZKER OZGUR (Devamla) - Kürsüye çıkar ve Kuzey Kıbrıs
Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren muhalefet partilerine sal-
dırırsa, Moskova'ya veya Güneye gitmelerini öğütlerse, onlardan
doğacak boşluğu fazla çocuk üreterek kapatacaklarını söylerse...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bu güzel.

OZKER OZGUR (Devamla) - Yani işi oraya kadar tırmandı-
rırca acaba bu ilişki Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey
Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında normal bir ilişki
midir? Biz Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Hükümetleri arasında sıkı işbirliğinden yanayız. Ancak Kuzey
Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bizi çok
severler.

OZKER OZGUR (Devamla) - İçişlerine karışmayı öngören
müdahalelere kesinlikle karşıyız ve bu müdahalelerin iki ülke-
nin, iki devletin ilişkilerini zedelediği inancındayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başbakan
dış yatırımcılara, dış yatırımcıları özendirme çalışmalarını
söylüyorlar. Bu politikalarını sürdüreceklerini söylüyorlar.

Neden? Dış yatırımcıları özendirceklermiş. Çünkü bu dış yatırımcılar gelirken technical know-how'larını da beraber getireceklermiş. Ben Sayın Başbakan'a sormak istiyorum. Alman Shaffer hangi technical know-how'u getirmiştir bu memlekete. Ve hangi technical know-how yüzü suyu hürmetine Palm Beach'deki grev halen sürmektedir. Sayın Başbakan Güneyde de bu politika uygulanmaktadır, onun için neden karşı çıkıyorsunuz diye bize sormaktadır. Size Sayın Başbakan Güneydeki ekonomik politikayı bizim onayladığımızı kim söyledi? Güneydeki ekonomik politikayı da kapitalist ekonomi politikasıdır. Tamamen dış yardımlara dayalı bir politikadır ve dış yardımların durduğu noktada iskambil kağıdı gibi yıkılabilecek bir köksüz ekonomi geliştirilmektedir. Kıbrısın Güneyinde kapitalist ekonomi politikası olduğu için kuşkusuz onun da içinde dengesizlikler ve eşitsizlikler söz konusudur. Biz sizden, konuşmamızı dikkatle dinlediyseniz, biz sizden kapitalist olmayan yoldan Kıbrıs Türk Cumhuriyetini kalkındırmaya çalıştığımızı demedik. Böyle birşey sizden beklemiyoruz, bekleyemeyiz. Açık açık zaten kapitalist kalkınma yolunu benimsediğinizi söylüyorsunuz. Fakat bizim sizden istediğimiz Partinizin adında, isminde bulunan o ulusal sıfatına layık olmanız ve ulusal ekonomiyi yabancılara teslim etmemenizdir. Biz sizden bunu istiyoruz. Sizden ekonomimizi bir Almanya yahutta başkalarına teslim etmemenizi, Anayasamızı, yasalarımızı, ulusal onurumuzu onlara çığnetmemenizdir. Biz sizden bunu istiyoruz. Kapitalist olabilirsiniz, kapitalist dünya görüşünde benimseyebilirsiniz. Ama ulusal ekonomimizi, ulusal onurumuzu Anayasamızı lütfen yabancılara çığnetmeyin, biz sizden bunu istiyoruz ve madem ki Ulusal Birlik Partisisiniz ve madem ki en ulusal sizsiniz diyorsunuz bir Alman karşısında bu kadar iyilmeyiniz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) -
Şövenizme davet ediyorsunuz.

OZKER OZGUR (Devamla) - Şövenizme davet etmiyorum efendim. Ulusal onurumuzu koruyunuz diyorum.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - O sizin kuruntunuz.

OZKER OZGUR (Devamla) - Ve şimdi bütün sendikalar desteklemiştir Sayın Başbakanı, sizin hükümetinizi bütün muhalefet partileri desteklemiştir, gidin bu Almanın üzerine ve bu Anayasayı bu Almanı çığnetmeyin demiştir. Ama dünkü konuşmanızda bize yanıt verirken bu konuya hiç değinmediniz, es geçtiniz, değinme gereğini duymadınız.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sözleşme yenilendi Sayın Başkan.

OZKER OZGUR (Devamla) - Ezdiremezsiniz. Bu memleketin işçisini, ekonomisini, ususal onurunu yabancılara ezdirtmememiz lazımdır. Yabancı sermayeyi özendireceğiz diye memleketimizi satılığa çıkaramayız değerli milletvekilleri. Söylemeye çalıştığımız budur.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Ama nerededir bunlar?

OZKER OZGUR (Devamla) - Kapitalist kalkınma yolu var. Ama bir de ulusal kapitalist kalkınma yolu var. Uluslararası kapitalizmle bütünleşeceğiz diye biz kendi benliğimizi satıyoruz. Bunu yapamayız. Nérde bunlar diyor Sayın Eşber. İşte Palm Beach grevi uç aydan fazladır devam ediyor, çözümlenemiyor. Bütün muhalefetin, bütün sendikaların desteğine karşın çözümlenemiyor. Türk-Sen bir süre tanıdı o süre bugün bitiyor. 16 Aralıktır bugün ve genel greve gitmesi gerekir Türk-Sen'in.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Eşber uyur.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Memlekette en büyük...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Eşber uyumaz.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Memlekette en büyük federasyonumuzdur. Federasyon olan Türk-Sen İşçi Federasyonu neden bu süreyi tanımıştır ve genel greve gideceğini söylemektedir? İşte buyurun Meclis burdadır. Meclis burdadır, muhalefet burdadır, iktidar burdadır, size açık kart veriyoruz, açık destek belirtiyoruz. Bu Almanın üstüne yürüyün ve korkmayın diyoruz. Siz korkuyorsunuz. Nereden korkuyorsunuz? Yabancı sermaye ürkecek diye korkuyorsunuz. Çünkü Özal'la birlikte benimsediğiniz ekonomik politika sizi bağlamıştır. Biz kalkınamıyoruz, ulusal sermayemizle, ulusal emeğimizle kalkınamıyoruz, gelsin yabancı sermaye bizi kalkındırsın ve yabancı sermaye memlekete geldiğinde sakınla işçiler grev yapmayacaksınız, yabancı sermayeyi korkutmayacaksınız, ürkütmeyeceksiniz. Felsefeniz budur, politikanız budur, yaklaşımınız budur. Onun içindir ki Palm Beach grevi bir türlü muhalefetin ve sendikaların, toplumsal muhalefetin tüm desteğine karşın çözümlenememektedir.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yürek de kalmadı.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sayın Başbakan yakınıyorlar. Sayın Özgür diyorlar bizi duyarsızlıkla, ilgisizlikle, ciddiyetsizlikle suçluyor. Demokratik kurallara uymamakla suçluyor diye yakınıyor Sayın Başbakan. Sayın Başbakan size bir kez daha söylemek istiyorum. Eğer bu tutumunuz devam ederse, Cumhuriyetçi Türk Partisi sizi, duyarsızlıkla, ilgisizlikle, demokratik kurallara uymamakla suçlamaya devam edecektir. Cumhuriyetçi Türk Partisi Mecliste iki milletvekili ile temsil edildiği dönemde bile Cumhuriyetçi Türk Partisinin Hükümetten istediği her bilgi, Cumhuriyetçi Türk Partisine verilmişti. Ama sizin döneminizdedir ki ana muhalefet partisi Cumhuriyetçi Türk Partisinin size yazdığı yazılar yanıtız kalmaktadır. Bir Başbakan, ana muhalefet partisi başkanının yazılarına bile yanıt vermezse,

yurttaşın yazılarına, nasıl, ne zaman yanıt verecektir? Hiçbir Başbakan ne yabancı, ne yerli bir işverenin önünde sizin kadar eğilmemiştir. Anımsamıyoruz. Ne Çağatay, ne Örek, ne Konuk, hiçbiri bir yabancı işverenin önünde sizin eğildiğiniz kadar eğilmemiştir, yüzünü dökmemiştir.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Ayıptır, çok ayıptır.

OZKER OZGUR (Devamla) - Evet.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Bu hakarettir.

OZKER OZGUR (Devamla) - Hakaret değil efendim. Hakaret değil, işte meydanda. Eziliyor, insanlar eziliyor, kılınız kıpırdamıyor.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Kürsüden cevap vereceğiz. Buyurun devam edin.

OZKER OZGUR (Devamla) - Kılınız kıpırdamıyor. Geldik size şey ettik, konuştuk, bize söz verdiniz, halledeceğiz dediniz, halletmiyorsunuz. Çıkıp bize yanıt veriyorsunuz, bu konuya değinmiyorsunuz bile. Niçin? Şener Levente inanacak mıyız kadeh tokuşturdunuz, içli dışlısınız, bunun için gitmiyorsunuz bu Almanın üzerine

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden) - Onu açıkladı ya.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Kendisi daha iyi bilir.

OZKER OZGUR (Devamla) - Ve hiçbir başbakanın döneminde bu ülkede bu kadar partizanlık da olmamıştır. Bu kadar partizanlık olmamıştır. Adeta Ulusal Birlik Partisi ile Devleti bütünleştirmiş bulunuyorsunuz. Her yere terör saldınız, her yere.

Yurttaş açıkça ben şu partiyi tutuyorum diyememektedir. Daha dün Sanayi Holding'in ihracat brimini bile kapattınız. Çünkü ihracat briminde takdirname alan, mesai saati gözetmeden çalışan Cumhuriyetçi Türk Partililer vardı. O Cumhuriyetçi Türk Partilileri görevden alabilesiniz diye Sanayi Holding'in ihracat brimini bile kapatmış bulunuyorsunuz. Partizanlık hiçbir Başbakan'ın döneminde bu kadar ileriye götürülmemiştir. Geçmişte gündem dışı konuşmalarda Genel Sekreterimiz Sayın Talat sayısız somut örneklerle partizanlığınızı açık seçik ortaya koymuştur. Ve hiçbir Başbakan'ın döneminde sayın milletvekilleri bir sanat eseri bir şiir bu kürsüden yargılanmamıştır. Sayın Başbakan işi o noktaya kadar getirmiştir. Bir şiiri almış bu kürsüden okumuş ve kendileri edebiyatçı olmadıkları halde şiiri bu kürsüden yargılamaya kadar politikalarını tırmandırmışlardır. Ve hiçbir Başbakan'ın döneminde bir yazıdan ötürü bir Parti Başkanının dokunulmazlığının kaldırılması Meclisi bu kadar meşgul etmemiştir. Ve hiçbir Başbakan'ın döneminde iktidar ve muhalefet ilişkileri bu kadar gergin olmamıştır. Bu saydıklarımı devam ettirirseniz, bu tutumunuzu sürdürürseniz ve ulusal ekonomiyi yabancılara çığnetme yönünde ısrar ederseniz bilirsiniz ki biz sizi eleştirmeye devam edeceğiz ve sizi ilgisizlikle, duyarsızlıkla, demokratik kurallara uymamakla suçlayacağız.

Sayın Denктаş'ın Londra'da yaptığı konuşmadan bir tümce aldık. Ve hükümete bir soru yönelttik. Tümceyi takrarlıyoruz, anımsamayanlar için, anımsamaları bakımından. "Batının bölgemizdeki güvenlik çıkarlarının iyi farkındayız ve her zaman onları yani güvenlik çıkarlarını görüşmeye hazırız." Tümce, cümle açıktır değerli milletvekilleri. "Batının bölgemizdeki güvenlik çıkarlarının iyi farkındayız ve her zaman bu güvenlik çıkarlarını görüşmeye hazırız." Bu cümleyi...

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDEL ONURHAN (Yerinden) - Eksik bıraktın.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Neyi eksik bıraktım.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanı eksik bıraktı.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Cumhurbaşkanı eksik bıraktı, peki?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Siz tamamlayın.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Siz tamamlayın efendim. Şimdi bu kadar açık...

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Onun çıkarları da deseyseniz olacaktı.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Siz zaten yerinizi Batıda seçtiniz be Reis.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Doğuda seçenler de eksikliği dile getiriyorlar.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Erdal Bey bu yaklaşım, yaklaşım değildir. Yani şimdi benim vurgulamak istediğim şudur: Çıkararsınız dersiniz ki biz Batıdan yanayız...

NACİ T. USAR (Devamla) - Öyledirler efendim zaten!

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ve biz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin NATO'ya girmesi gerektiğine inanıyoruz. Bunu dersiniz açık açık, ayıp değil. Bunu söylersiniz ama bir yandan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağlantısız bir ülke olarak, bağlantısız bir devlet olarak ilan edildiğini unutacaksınız ondan sonra döneceksiniz batının güvenlik sorunlarından söz edeceksiniz. Bu mümkün değildir. Yani hem bağlantısız hem NATO'cu. Veyahutta hem bağlantısız hem Varşova Pakt olmaz. Bağlantısızsanız, bağlantısızsınız. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilan edilirken bağlantısız bir devlet olarak ilan edildi.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Yugoslavya bağlantısızların güçlerinden biridir.

TESBİT EDİLEMİYEN BİR MİLLETVEKİLİ - Nerededir?

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Varşova Paktında.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Değildir, değildir.

(GÜLUŞMELER)

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Gerçekten çok üzüldüm. Yani Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetinin bir bakanının Yugoslavya'nın Varşova Paktı'nda olduğunu söylemesi...

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Yakınındadır.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ne söyleyeyim yani?

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yanyanadır demek istiyor.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Sayın Hocam zimmen içindedir.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Kimdir?

(ANLAŞILMAYAN SÖZLER)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; sayın bakanlar, sohbet yeri değil Meclis. Devam edin Sayın Başkan.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Sayın Başbakan, biz Sayın Cumhurbaşkanı'nın bu tûmcesi üzerinde durduğ diye ne dediler. Siz dediler, birilerinin kulağına kar kaçırmaya çalışıyorsunuz.

FADIL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden) - Kar suyu kaçırmaya çalışıyorsunuz.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Evet. Şimdi tabii Sayın Başbakan ekonomiyi katletti, demokrasiyi katlediyor. Bir de Türkçeyi katlediyor. Türkçeyi katlediyor çünkü birilerinin kulağına kar kaçırmak demek, birilerini sıkıya sokmak demektir Türkçe'de. Türkçe'de bunun anlamı budur. Sözlüğe bakın, deyimler sözlüğüne bakın göreceksiniz. Biz bu tümce üzerinde birilerini sıkıya sokuyoruz demek mi istediler ve birilerini sıkıya sokarken, kimi sıkıya sokuyoruz?

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sinyal veriyor.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sayın Denktaş'ı mı sıkıya sokuyoruz?Kamuoyu dediler, biz kamuoyunun bilgisine bu cümleyi getirerek kamuoyunu nasıl sıkıya sokuyoruz? Onu anlamak mümkün değildir.

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Kopya veriyorsun birilerine.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Fakat... Ha, onu demek istedi, onu demek istedi.

BAŞKAN - Sayın Taşkent Genel Kurulun havasını bozuyorsunuz efendim. Taşkent Beyle konuşmayın Sayın Özgür.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Taşkent'in eski huyudur Sayın Başkan. Can çıkar, huy çıkmaz.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ve birilerine kopya verdiğimizizi kastetti herhalde Sayın Başbakan. Yani birilerinin aklında olmayan şeyi aklına koyma anlamında kullandı. Eğer o anlamda kullandı ise deyimi yanlış kullandı. Türkçe'de bu deyim anlamı bu değildir. Bundan sonra bu deyimi kullanırken daha dikkatli olmasını öğütlerim.

Şimdi Sayın Erdal Onurhan dediler ki, işte doğu-
yu da falan dese idi o zaman memnun olurdunuz. Ben
size bir an için Sayın Denктаş'ın bu cümleyi Varşova'da
kullandığını düşünmeye davet ediyorum.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) -
Olmaz ya.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Orneğin, olmaz mümkün
değil, ama bu cümleden o anlam çıkmaz dediler Sayın
Başbakan. Bir an için farzedin ki, Sayın Cumhurbaşkanı
Varşova'da bir Polonya'lı topluluğa konuştular ve dediler
ki sosyalist sistemin bölgemizdeki güvenlik çıkarlarının
iyi farkındayız ve her zaman bu güvenlik çıkarlarını
görüşmeye hazırız. Varşova'da Sayın Denктаş böyle birşey
dese ne olur?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Varsayımlarla olmaz
bu işler.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Hayır, yani Sayın Başbakan
bu cümlemin bizim düşündüğümüz anlamda söylenmediğini
iddia ettiler.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hipotez yaptılar.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ve biz de diyoruz ki bu
cümleyi Sayın Cumhurbaşkanı Varşova'da söylese idi ne
anlam çıkarılacaktı? Düşünmeye çağırıyorum ben sizi.
Cümlemin anlamı açıktır. Değerli milletvekilleri açık açık
batıya göz kırpılmaktadır, emperyalizme göz kırpılmaktadır.
Bu tehlikeli bir oyundur ve bundan kesinlikle vazgeçilmesi
gerekmektedir. Bize göre konu çok ama çok ciddidir ve
biz Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak Sayın Denктаş'ın batı-
lılara vermeye çalıştığı mesajın farkındayız. Aynı zamanda
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin bağlantısız bir ülke
olduğunun bilincindeyiz ve bu bağlantısızlık politikasına
ters düşecek, bağlantısızlık statüsüne ters düşecek her
politikaya karşı kimden gelirse gelsin karşı çıkmaya devam
edeceğiz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Sarıca.

HASAN SARICA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Sayın Başbakanımız konuşurken Sanayi Holding konusuna da değindi. O konuda sadece tutanaklara konuştuğumuzun farkındayız. Çünkü bugüne değin bu kürsüden ne söylenmişse hiç birine ya kulak verilmedi, ya da bilerek bilmemezlikten gelinmektedir. Önceliyle Meclisin tutanaklarına ve arşivine geçmesi için iki belgeyi bilginize getireceğim ve vereceğim süretlerini. Sanayi Holding 29 Mayıs 1986'da bir yazı yazmıştır Ziya Özkan isimli bir personeline ve konu mükâfatlandırma hakkında, aynen yazı şöyle;

"Yönetim Kurulumuz 23 Mayıs 1986 tarih ve 69-86 sayılı kararları ile Kasım 85 ayından başlamak üzere şirketimizce üretilen tekstil ürünlerinin sevkiyatları yapılırken mesai saati mefhumu gözetmeden, üstün çaba ve gayretlerinizle şirketimiz mamullerinin ihracatında büyük emek sarf etmenizden dolayı, personel yönetmeliğimizin 50. maddesi uyarınca mükâfatlandırılmış bulunuyorsunuz. Bu maksatla adımıza çıkarılan 25 bin TL'lik çeki teşekkürlerimizle sunar, gayretinizin devamını dileriz."

12 Aralık 86 tarihli bir yazıda ise;

"Sayın Ziya Özkan,
Sevkiyat Memuru,

Yönetim Kurulunun 10 Aralık 86 tarihli kararı ile sevkiyat şefliği kadrosu iptal edildiğinden 15 Aralık 86 tarihinden itibaren ihbarsız olarak iş akdiniz fes edilmiştir.

Yukarıdaki karar uyarınca şefliğinizde mevcut tüm evrağın bağlı olduğunuz Pazarlama ve Satış Müdürlüğüne teslimi ile avans ve harcamalara ilişkin işlemlerin eksiksiz tamamlanması gerekmektedir. Çıkış işlemlerinizin yapılabilmesi için Personel Müdürlüğüne müracaat etmenizi rica eder, başarılar dileriz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz...

NACİ T. USAR (Gazimusa) (Yerinden) - Yani işsizlik hayatında başarılar dilerim.

HASAN SARICA (Devamla) - Biz bu konuları gündeme getirdiğimizde ne diyoruz? Diyoruz ki Sanayi Holding'de bazı problemler olduğu gerçektir. Bunu inkâr eden yoktur. Ama Hükümetin bu sorunun üzerine yürüyüş şeklidir önemli olan. Bu şirkette 1985 Eylülünde ilk defa konu gündeme geldiğinde ilgili işçilerin temsilcileri Sayın Sanayi Bakanına da Sayın Başbakana da ve Sayın Cumhurbaşkanına da konuların görüşülerek halledilmesini önermiştir Eylül 85'te. Buna karşın Sayın Ahmet Aker'in başkanlığında oluşturulan komiteye bilgi verilmesi için orda bir takım suistimale açık olayların nasıl yapıldığını anlatabilmeleri için bizden isim istediler. Sayın yetkiliye dedik ki şu şahıslarla konuşabilirsiniz ama bu insanlar işten atılmasın ha. Tamam dendi. Kendilerine anlatıldı bütün şeyler ve sonuçta bu işçiler veya bu personel işten ilk durdurulanlar oldular. Daha sonra Toplu İş Sözleşmesi gündeme geldiğinde Sayın Onurhan'ın teklifi olan, daha doğrusu sorunu çözmek için önerdiği rakamları kabul etmezden önce sendika kendisine dedi ki, bu rakamları ödettirebilecek misiniz? Evet, dedi, ben fon yaratacağım. Hâlâ daha işçilerin alacakları vardır. Geçen yılın üçüncü maaşını insanlar alamamıştır. 1 Ocak 1986'nın on üçüncü maaşını alamamıştır. Ücret farklarını da alamamıştır. Bu konularda Hükümetin haberi yok mudur? Vardır. Kendilerine sayısız mektup yazılmış ve bu konuda sayısız kez burdan da dile getirilmiştir. Biz en azından şunu bekliyorduk; bu kürsüden de söylendi, Sayın Cumhurbaşkanına da yazıldı, Sayın Başbakana da yazıldı ve dedik ki bu şirkette bazı olaylar vardır ki bu şirketi milyonlarca, on milyonlarca lira zarara sokmuştur ve suistimal kokmaktadır, en azından sorumluları hakkında araştırma yapılsın ve bu insanların yaptıkları hakkında eğer suistimal varsa veya şirketi bilerek zarara sokmuşlarsa önlemler alınsın dedik. Örneğin bir kaç tane yine tekrarlıyayım, belki ihbar kabul edilmelidir yine konunun üzerine gidilmeli. Sanayi Holding'te 150 kusur milyon lira zarar eden boru fabrikasında yapılan anlaşmanın 4 bin ton üzerinden hesaplanmış, bin tonu ihraç edildiği için maliyetler nedeniyle bu iş yeni büyük zarara uğratılmıştır.

İhtiyat Sandığı paraları ile faaliyet gösteren Gökmen fabrikasında yüz bin sterlin civarında ihracat yapılmış ortada mukavele yoktur diyoruz. İddiamız budur. Varsa getirin mukaveleyi görelim. Yüz bin sterlinlik ihracatın yetmiş bin sterlin civarındaki kusurlu maldır demiş. İlgili fabrika müdürü hayır dedi, gidip göreyim dedi, izin verilmemiş ve ilgili müdürlerin o günkü teleksi ile bu mallar satılmış ve şirket yetmiş bin sterlin zarara girmiştir. Bunu dile getirdik ve Sanayi Bakanı bize öyle şey yoktur dedi. Bilahare Yılmaz Kalfaoğlu o otuz bin sterlin civarındaki parayı da tahsil edememiş, çünkü ortada mukavele yoktur. Karşı taraf parayı ödemediğinde almak için Londra'ya gitmiş ve hâlâ daha da onu tahsil edip etmediği tartışmalıdır, şüphededir, bilinmemektedir, açıklanmamıştır. Aynı sistem devam etmektedir dedik. Hâlâ daha da devam etmektedir. Başka örnek verdik burdan.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Batıncaya kadar devam.

HASAN SARICA (Devamla) - Ve dedik ki, on altı ay DO RE Mİ Fabrikası TL. bazında ihracat yapmıştır, bir tek kuruş artış yapılmadan mamullerine. Bu enflasyonist ortamda elbette ki DO RE Mİ on altı ay fiyat artışı yapmadan mal satarsa Sanayi Holding batacaktı veya batma noktasına gelecekti ve kabak çalışanların başına patlayacaktı. Bir tek kuruşluk fiyat artışı yapmadan mal ihraç edilmiştir dedi. Bunların sorumluları hakkında niye araştırma yapılmamaktadır., önlem alınmamaktadır dedik. Yine bize, çıkıp bazı yuvarlak rakamlarla cevap vermeye çalışılmış ama olayların üzerine gidilmiştir. Sendikaya biz işçi durdurmak için teklif geldiği zaman sendika demiştir ki, problemler olduğunu kabul ediyoruz, ve oturup bunları görüşelim. Gerekirse acil reçete uygulayalım. Ama bir isteğimiz var işveren, Hükümet ve sendika işi detaylandırırın görüşün dedik. İki gün sonra işçilere çıkışlarını vermeye başladılar. Çalışma Bakanlığına dedik ki işveren uymuyor toplu sözleşmeye, bizi çağır dedik bir araya gelelim.

Çağırır, gelen kim? Temmuz ayından beri Çalışma Bakanlığı Sanayi Holding işverenini veya yöneticilerini masaya getirememiştir. Eğer bir Çalışma Bakanlığı Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım, Aralık; beş ayda bir KİT yönetimini arabuluculuk toplantısı yapmak için masaya getiremezse ve Hükümet buna sessiz kalırsa, yazı yazdım da cevap yazacak denirse ve hâlâ daha da masaya gelmezse ne olur? Sanayi Holding yöneticileri sendikanın bir eylemini bahane ederek, ben dedi sendikanın haklarını dondurdum, biz buradan dedik ki, evet eğer bir sendika yahut bir işçi bir suç işlerse yasa yolu açıktır. Mahkemeye gider, dava eder sendikayı, tazminatını alır. Ama bir işçi nasıl ki bir suç işlediğinde, eğer işlemişse, bu işi yasalar temizler ve işveren diyemez seni ben hemen durdurdum. İmzalanmış bir toplu iş sözleşmesini de bir KİT Hükümetin uyarılmasına rağmen ben sendikal hakları dondurdum ortadan kaldırdım diyemez. Bütün uyarılara rağmen 12 Aralık'ta yazı yazılarak bir işçinin işine, 15 Aralık'ta yani Cuma günü yazı yazılıp Pazartesi günü ihbarsız, sözleşmeye aykırı olarak dört hafta önceden ihbar vermesi lâzım durdurdum diyemez. Bütün bunlar nerde olmaktadır? Sanayi Holding'te olmaktadır. Ve bütün bunları dile getirip taraflar arasında görüşülsün dediğimizde de yanıtını almaktayız.

Partizanlık konusunda da örnekler vereyim. Kurtuluş Sünger Fabrikasının müdürü CTP'li de değildir ama UBP'li de değil en azından UBP'li olmamıştır hayatında hiç. Başarı belgesi vefilmiştir kendisine, şirket para da vermiştir, ödül vermiştir.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Dört tane başarı belgesi var, dört tane.

HASAN SARICA (Devamla) - Ama Termal Plâstik kapandığı zaman boşta kalan UBP'li müdüre yer açılсын diye o müdüre bu sefer dört belgesi ve para ödülleriyle rağmen başarısızın deyip bir günün içinde ihbarsız işten atılmış, yerine işçileri atılan ve sadece müdürü kalan fabrikanın müdürü getirilmiştir. Bunları isimlerle biz açıkladık ve bugün Sanayi Holding'de kaç işçinin işten durdurulduğu veya durdurulmak istendiği konusu da müphemdir. İşçiler soruyorlar bizi izne yölladınız, ne olacak? Başbakan kürsüden ve basına dedi ki Aralık'ta bazı fabrikalar açılacak ve işte bunlar da bizim
1856/...

aldığımız önlemlerin örnekleridir. Sayın Başbakanımız Famasack fabrikasında üç vardiye çalışan yüz yirmi insanın yerine bugün seçme toplanan otuz işçi çalışmaktadır. Ece Bisküvi Fabrikasının Sayın Orhan Şevket'e üretim yaptığını ve on beş günlük, ayda on beş günlük kapasiteyle oraya bağlandığını da bilmekteyiz. İnşallah tabii önlemler alınır ve bütün fabrikalar açılır. Ama aynı şekilde kablo yapmış iki milyon, bordonun da yıllık yüz milyon kira biçildiğini ve bunların devredilmesi pazarlıklarında anlaşamadığı için Yılmaz Kalfaoğlu'nun istifa ettiğini de görevinden bilmekteyiz. Ve özel sektör bugün sizden eğer kâr edersek kiralarını ödeyeceğiz dediği için şirketin bir kısım yöneticisi de, e, devredeceğiz de edeceğiz, hiç olmazsa kirasını olsun ödesin dediği için anlaşamadığından genel müdürleri de istifa etmiştir. Bugün iş yerlerinde bilinmektedir ki bu kıdem tazminatları konusu sözleşmeye göre yirmi günde ödenmesi gerekir. Sizin onayınızla yayınlanan genelgede ki Sayın Sanayi Holding'in müdürleri hükümete atıfa bulunarak demişlerdir ki Hükümetin de onayı ile kıdem tazminatları işten çıkanlara zamanında ödenecektir. Bugün Ağustos'ta çıkanlar paralarını hâlâ daha alamamaktadırlar. Bütün bunlar böyleyken, yine aynı şirket Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanımızdan aldığı direktiflerle bugünkü aşamada hiç bir işçinin iş akti - fes edilmeyecektir diye genelge yayınlamıştır. İşte az önce okuduğumuz örnekler, 243 insan şu ana kadar işten el çektirilmiş, bir kısmı da geçici izin adı altında durmaktadırlar. Ve biz burdan uyardık ve size dedik ki bu geçici izne yolladığınız insanlar işsizlik sigortası da alamamaktadır. Hiç olmazsa bu insanlara bir umut verdiniz, belki fabrikalar açılır diye, Sosyal Sigorta primlerini olsun yatırttırın ki bu insanlar aç açık kalsın. Bugün Sanayi Holding'te izne yollanan, geçici izne yollanan insanlar bir tek kuruş gelire bile sahip değildirler. Çünkü sigortadan işsizlik ödeneği de alamamaktadırlar. Em azından bu insani işlerin yapılması gerekirdi. Tabii şirketin toplu iş sözleşmesini hiç uygulamadığı da ortadadır. Onu da biz önerdik ve dedik, Sayın Çalışma Bakanına da söyledik, yeni Çalışma Bakanımıza da, eğer şirket o kadar iddialıysa, hukukçusunu alsın gelsin, birlikte tartışalım dedik. Ama o da olmamıştır. Ve eğer bu Hükümet Palm Beach'teki greve sessiz kalırsa, Sanayi Holding'teki toplu iş sözleşmesinin çığnenmesine sessiz kalırsa, beş ayda kendisinin

direktifleriyle yönetilen, ilgili bakanın direktifleriyle yönetilen bir şirketin yöneticisini ara buluculuk toplantısına getirtemezse, ondan sonra ne söylenebilir? Ve nasıl bir başarılı uygulama yapıldığı söylenebilir? Asgari ücret konusunda çok tuhaftır, Resmi Gazetede yayınlandı hayat pahalılığı indeksleri göz önüne alınmış, Kasım sonu itibarıyla. E, bizim matematiğimiz, matematik öğretmeni değilim ama, %41'den bahsetmektedir hayat pahalılığı Kasım sonunda. Oysa asgari ücret 75 bin, %20 zamlı 90 bine getirilmiştir. Nasıl olur da fiyatlar %41 artarken, Kasım sonunda asgari ücret %20 artırılarak 90 bine getirilmiştir.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Okus pokusla Sayın Sarıca.

HASAN SARICA (Devamla) - Artık matematikte de herhalde yeni kurallar vardır ve bu kuralların adı, Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanına ve onun müdahaleleriyle düzeltildiğine göre herhalde Erdal Onurhan kuramı diye bir kuram geliştirilmiştir matematikte.

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden) - Bilginiz yanlıştır Sayın Sarıca. Size verilen bilgi yanlıştır.

HASAN SARICA (Devamla) - Ve %41 hayat pahalılığı olmasına rağmen...

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Size verilen bilgi yanlıştır.

HASAN SARICA (Devamla) - Resmi Gazete var efendim. Resmi Gazetede alıp okuyayım size.

ERDAL ONURHAN (Devamla) - Söyledikleriniz Resmi Gazete-yok ama,

HASAN SARICA (Devamla) - Kasım sonundaki hayat pahalılığı dikkate alınarak denmiştir. Resmi Gazete var burda, okuyacağım size.

BAŞKAN - Sayın Sarıca, konuşmanız eğer daha uzun...

HASAN SARICA (Devamla) - Hayır efendim, bağliyorum.

BAŞKAN - Bağlayacaksanız, bir cenazeye gitme durumumuz var.

- 1858 -

HASAN SARICA (Devamla) - Peki.

BAŞKAN - Bağlarsanız, bir kaç dakika.

HASAN SARICA (Devamla) - Yani şunu özetle söylemek gerekirse bu konularda en akılcı yok, tarafların bir araya gelip konuşmalarıdır. Ve muhalefetin de söylediklerinin dikkate alınmasıdır. Biz en azından Sayın Başbakan, Cumhurbaşkanından veya ilgili bakandan Saygıştayı göreve davet ederek talebimiz buydu yazılarımızda, bu usukmaz ve şirketi zarara sokan konularda Saygıştay araştırma yapsın dedik. Onu devreye sokmasını beklerdik. Bu kürsüden yine okudum ki murakıp raporları dahi bu şirketin hesaplarında kalem oyunları yapılarak, şirketi kârda gösterdiklerini yazmaktadır. Şirketin faaliyet raporunda.

1859/...

- 1859 -

Yok denirse doğru değil denilirse, getiririz murakıp raporlarını yine burda okuruz. Bu anlamda bunları belirttikten sonra Sayın Başkanın uyarısını da dikkate alarak beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Sarıca. Sayın Başbakan söz istediniz, size sözü 2.30'daki oturumda vereceğim.

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ EROGLU (Yerinden) - Olur efendim.

BAŞKAN - Oturumu saat 2.30'a erteliyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma saati:11.35

1860/...

- 1860 -

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.45

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 19'uncu Birleşiminin 2'nci oturumunu açıyorum. Lütfen ad okuyarak yoklama yapar mısınız?

(Ad okunarak yoklama yapılır.)

KATİP - Nisap var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Başbakanlık Bütçesinin görüşülmesine devam ediyoruz. Söz sırası Sayın Başbakandır. Buyurun Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

Evet, Sayın Erdal Süreç geldiğine göre konuşabiliriz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sabahki Başbakanlık Bütçesi görüşülürken söz alan konuşmacılardan Sayın Ozker Özgür'ün söylediklerine herhalde cevap vermeden geçemedik. Dün ılımlı bir tutum içerisinde olan Sayın Özgür'ün bugün çok sertleşmiş olduğunu görmenin hayreti içerisinde, biraz da sözlerinin ne manaya gittiğini ya bilerek ya bilmeyerek davranışlar içerisinde olduğundan duyduğumuz üzüntüleri belirterek sözlerime başlamak istiyorum.

1861/...

Önce bütçe görüşmeleri başladığından beri ANAP ve Özal'ın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin işlerine karıştığından bahsedip durmaktadırlar. Halbuki olan, iki ülke arasında ekonomik işbirliği protokolünün hazırlanması, Bir işbirliği muhakkak ki Anavatan'da olacaktır, kendileri de bunu teyid ettiler ve özel bir durum Türkiye Cumhuriyetiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin gayet de özel olduğu belirtilmiş olmasına rağmen Sayın Özal'a olan tepkisinden bunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin işlerine bir müdahale olarak göstermektedirler.

Şimdi söyleyeceğim, vereceğim bir misalle ne kadar tezat içerisinde olduğunu da ortaya koyacağım. Türkiye'nin hükümetlerinin veya partilerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin işlerine müdahaleden yakın bu dostumuz çok yakın bir geçmişte etrafına topladığı birkaç kişiyle Türkiye Cumhuriyeti siyasi partilerinin kapılarını çaldığını, bizi ve Özal'ı şikayette bulunduğunu, dolayısıyla o partileri Kıbrıs'a müdahaleye davet ettiklerini söylersem acaba hakikaten tezat içinde olduklarını da söylemiş olmaz mıyım? Bundan daha büyük tezat olabilir mi? Hem bir partinin davranışlarını hatalı bulacaksınız, tenkit edeceksiniz, hem de siz resmi olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne gideceksiniz, siyasi partilerin kapılarını çalacaksınız ve siyasi parti başkanlarından aman geliniz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne müdahale ediniz çünkü sizden önce Sayın Özal davrandı Kıbrıs'ı yakıyor, yıkıyor diyeceksiniz. Bu da bir müdahaleye davettir. Bunu yaptığınız için hatırlatmak da benim görevimdir. Çünkü bu konu üzerinde çok durdunuz, çok ısrarla duruyorsunuz. Bizim sadece yaptığımız Türkiye Cumhuriyetiyle işbirliğidir ve Türkiye Cumhuriyeti hükümeti bugün eğer Anavatan Partisiyse onun hükümeti diyeceğiz ama dünkü sözleşimde vardı, biz Türkiye'yi filan partinin hükümeti filan partinin hükümeti olarak görmüyoruz, Türkiye Cumhuriyeti hükümeti olarak görmüyoruz ve ilişkilerimiz de o doğrultudadır.

Seçim zamanı seçim takdisyenlerinin geldiğinden bahsettiniz. Bu da gerçek dışı bir şey. ANAP'la uzaktan yakından pek de ilgisi olmayan ne siyasi bir kişidir ne yönetim kurullarında ne Meclislerinde olan bir kişidir. Bir dostumuz seçimlerde üç beş günlüğüne gelmiş, misafir olarak kalmış gitmiş. Hangi köye gitmiş, hangi köyde Ulusal Birlik Partisi adına propaganda yapmış onu da söylerseniz memnun olacağız. Ama Ankara'dan her gelen dostu seçim takdisyeni olarak göstermenin de manası yoktur.

Evet Sayın Ozker Özgür tabii ki bağlantısızlık konusunda çok hassas. Bizi bağlantısızlar blokuna nerdeyse ters davranışlar içerisinde olduğumuzu söyleyecekler. Halbuki biz Hükümet olarak Meclis kararına saygılı olduğumuzu söyleyelim. Geçmişte bu Mecliste bir karar alınmıştı ve oyçokluğu hangi taraftadır o da bilindiğine göre oyların çoğunluğu kendi tarafımızda olan bir karara da mutlaka saygılı olmaya da devam edeceğiz. Yalnız bizi bu konuda eleştirirken Güneyde bağlantısızlar bloku içerisinde görünen ama bağlantısızları sadece kendi amaçları için kullanan Yunanistanla ve Yunanistan dışında diğer bloklarla da ilişki içerisinde olan Güneydeki Hükümetten ve Hükümetin davranışlarından hiç bahsetmeyeceksiniz. Bu da bizim yadırgadığımız bir husus.

Yine Anavatan Partisi Genel Başkan Yardımcısının Ulusal Birlik Partisi Kurultayına geldiğini, davet edildiğini geldiğini ve konuştuğunu söylediniz. Yalnız sözlerinizi eksik bıraktınız. O kurultaya her Kurultayımıza olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti siyasal partilerinin tümünü davet ettik ve dört parti temsilcisi gelmişler, kürsüden de söz almışlardır, konuşmuşlardır, hepsi de kurultaya hitap etmişlerdir. Siz sadece Anavatan Partisi Genel Başkan Yardımcısı ünvanıyla gelen temsilciyi hedef alarak konuşuyorsunuz.

Halbuki Türkân Arıkan hanım da konuşmuşlardır. O zaman Milliyetçi Demokrasi Partisi temsilcisi de konuşmuştur ve yine bir başka partinin temsilcisi de konuşmuşlardır.

SESLER - Doğru yol.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Doğru Yol Partisinin temsilcisi de konuşmuşlardır ama pardan...

ENVER EMİN (Lefkoşa) (Yerinden) - Genel Başkan Yardımcılarıdır hepsi de.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Ve hepsi de Genel Başkan yardımcıları idiler.

Dış yatırımlar konusunda tabii ki bu parti, Hükümet politikasıdır. Bu Hükümet dış yatırımlara karşı değildir. Bunu hem programımızı okurken söyledik, hem çeşitli vesilelerle söyledik ama siz burdaki bir grevi de bahane ederek bu Hükümetin bir yabancının, Alman'ın uşağı olduğunu, hele Başbakanın, Başbakan olan şahsım için söyledikleriniz sözleri duyduktan sonra teessüf ettim demekten başka kelime bulamıyorum. Çünkü öyle bir cümle kullandınız ki şimdiye kadar hiçbir Başbakan bir yabancı kişi karşısında bu kadar eğilmemiştir, küçülmemiştir. Tekrar teessüf ederim. Benim yabancılarla alış verişim yoktur. Politik olarak Hükümet temsilcisi olarak yabancı devletlerle ilişkim olabilir ama, kişi olarak, kişiliğimi satacak kadar alçalmış bir kişi değilim. Ne de Hükümetim kişiliğini satacak kadar alçalmış bir Hükümettir. Ne de benim genel başkanı olduğum partim satılık bir partidir. Bu sözlerinizin bu kadar derin anlamlı olmadığını herhalde bilemezdim diyemezsiniz. Çünkü bana edebiyat dersi verecek kadar da Türkçeyi iyi bildiğinizi bu kürsüden söylediniz.

Sayın Başkan, Sayın Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı sözlerinizi eğer ağızınızdan çıkarken kontrol eder-

seniz bizim de ses tonumuzun bu denli yükselmesine fırsat vermezsiniz. Daha bu kürsüden bugüne kadar böyle söz söylenmemiştir değerli arkadaşlar. Bu da hem büyük bir şanssızlıktır bu Yüce Meclis için, hem de bu sözü söyleyen için daha ağır ithamlar altında bırakılmasına vesile olacak bir olaydır. Bizim dışla, yabancılarla alış verişimiz yoktur. Görülecek hesabımız da yoktur. Verilecek hesabımız da yoktur ama, tekrar ediyorum, Hükümet ilişkileri olarak benim görevimdir yabancı devlet temsilcileriyle temas edeyim ama, bir ticaret adamı, veya bir otel işletmecisi karşısında benim bu denli eğilebileceğimi zannederseniz ben sadece size gülerim. Ve ben hangi ülkenin Başbakanı olduğumun, hangi ülkenin Hükümetine Başbakanlık yaptığımı bilecek kadar da bilinçliyim. Bunu da eğer siz de öğrenirseniz memnun olurum.

Anayasa ayaklar altına alınmış bir Palm Beach greviyle. Ulusal onur ayaklar altına alınmış ve çığnemesine göz yummuşuz. Demokrasiden bahsedeceksiniz, Anayasadan bahsedeceksiniz ama, demokratik bir ortamdaki haklardan bahsetmeyeceksiniz, Anayasanın işçiye verdiği gibi işverene verdiği haklardan da bahsetmeyeceksiniz. Şu anda bir iş yasası, çalışma yasası olmadığına göre bizim Hükümet olarak tarafları masaya oturtup imza töreni yaptırmaya yetkimiz yoktur. Biz sadece Çalışma Bakanlığımızı devreye sokarak iki taraf arasında uzlaştırıcı rolünü oynamasını sağladık. Bunu yaptık biliyorsunuz. Sayın Çalışma Bakanımız iki defa, üç defa tarafları masaya getirmiş, karşılıklı görüşmeler yapmış ve henüz bir çözüm bulamamış. Bulunacaktır elbette. Bu çözüm de bulunacaktır. Ama bugüne kadar bu grev uzamışsa biraz da nedenlerini araştırırsanız Sayın Özker Özgür, siz cevabını da daha iyi vereceksiniz. Zaten cevabını biliyorsunuz. Ve bu grevcilerin yapmış oldukları bir toplantıda, daha doğrusu sizin düzenlediğiniz, grevcileri kullanarak düzenlediğiniz toplantıda yaptığınız konuşmayı da biliyoruz. Siyasi parti genel başkanları olarak Toplumcu Kurtuluş Partisi, Cumhuriyetçi Türk Partisi, AHP Partisinin Genel Başkanları, Sayın Bozkurt burda yoktu, genel sekreter her zaman vekâlet eder onlarda, genel sekreterin konuşması, Sayın Kotak'ın ve sizin konuşmalarınızı gayet iyi bilmekteyiz. Bir grevde siyasi parti başkanlarının nutuk sallamasını anlamak biraz zordur.

O zaman bu grevin nedenlerini de araştırmak gerekir, derinlemesine inip bulmak gerekir, onun için Anayasayı çıĝnıyoruz diyemezsiniz. Anayasal hak karşılıklıdır. Bir kişiye bu hak verilirken diğer kişinin elinden almaz Anayasamız. Bu Anayasal haklar karşılıklı kullanılacaktır ve demokrasi bir uzlaşma rejimi olduğuna göre uzlaşma imkanı da sağlanacaktır. Biz bu görevi alışma Bakanımıza verdik ve herhalde beklemezsiniz bir ülkenin Başbakanı olan kişi Alman işletmeciyi, Alman otelciyi çağıracak ve bu grevi kaldırsın diyecek. Herhalde bizden bunu beklemezsiniz ve bu davranış içerisine girmeyeceğiz. Ama alışma Bakanımızı taraflar göreve çağırdığı için, uzlaşma rolünü oynamasını istedikleri için alışma Bakanımız devrededir. Ve bu çalışmaların neticesi belkide üç beş gün içerisinde bitecektir, akşam yaptığımız bir temastan sonra bugünlerde grevin kalkabileceğini de bugün söyleyebiliriz.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Uzlaşmayla mı kalkacak?

Dr. DERVİş BROGLU (Devamla) - Uzlaşmayla kalkacak. Uzlaşma rejiminde yaşıyoruz.

Sayın Ozker zgr, bu Başbakan vurdumduymaz manasında sözler söylemiştir. Kendileri bize mektuplar yazmışlar, yanıt istemişler ve hiçbir konuda kendilerine yanıt vermemişiz. şimdi yalandır demek ağzıma yakışmıyor. Yalan söyle-diğini söyleyecek değilim çünkü yalancılıkla itham etmek için belgeleri konuşturmak lzımdır.

"Sayın Ozker zgr,
Cumhuriyetçi Türk Partisi Başkanı,
Lefkoşa.

Sayısını da okuyaylım. BB/L/42-72-2 Lefkenin sorunları hakkında.

İlgi: a) 22.10.1985 tarihli yazınız.
b) 4.11.85 tarih ve BB/L/42/72-2

İlgi (b) yazımıza ilâve olarak Lefkenin itfaiye sorunuyla ilgili olarak Polis Genel Müdürlüğünden alınan yazının fotokopisi ilişikte sunulmaktadır" deyip size sunulmuştur. Bir yazı bu.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Ben protokola ilişkin yazıları kasttetim Sayın Başbakan.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Sanahleyin öyle... Onu dün söylediniz.

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sabahleyin de tekrarladım.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Bu Başbakan...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Hiç ses vermiyor diyor.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Hiç ses vermiyor, vurdum duymaz manasında söylediniz sözü siz kelimeyi gayet iyi anlıyorsunuz.

Sayın Ozker Ozgür, Cumhuriyetçi Türk Partisi, Lefkenin sorunları, cevabımız. Sayın Ozker Ozgür'ün yazısı. Hepsini çıkaralım mı Sayın Ozker Ozgür.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Onda vardır Sayın Ozker'de Sayın Başbakan.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz protokolla ilgili...

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Bu konu da Esentepe'deki öğretmenlerin kavgasıyla ilgili sorunuz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Sabotaj.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Bilgi isteyişiniz. Verdiğimiz cevap. Onun için bunlar hep size verilen cevaplardır, işafetli

olanların hepsini okumayım, hepsini okursam bu defa siz yalancı çıkarsınız, sizi de yalancı çıkarmak istemem.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Çok sağolun, diyalog başlıyor aramızda.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Evet. Bazı sert bağlar tatlı sona erer, siz tatlı başladınız sert götürmeye çalıştınız bilmiyorum bu talimat nerden çıktı böyle.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - AKEL'den.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bak Eşber ne kadar zekidir derhal anladı.

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden)- Zekasından şüphen mi vardı?

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Başbakanı dinleyelim lütfen.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bilirdim de bu kadar keskin olduğunu ilk defa duyarım.

Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Özker Özgür bu sabah söz alışında bizim Hükümet programında okuduğumuz yazıları okumadı tabii seçim bildirgesini aldı ve dedi ki bizim seçim bildirimizde şu cümleyi okudu. "Sanayileşme ekonomik politikanın hedefidir." Ve bu nasıl seçim bildirgesi, otururlar seçim bildirgesi hazırlarlar şunu yazarlar ama dönerler ondan sonra sanayii katletmek için ne mümkünse yaparlar. Ya beni anlamak istemiyorsunuz Sayın Özker Özgür, ya dinlemiyorsunuz. Dün Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ile yaptığımız ekonomik işbirliği protokolünün birinci maddesini okudum.

ve onun birinci maddesi sanayi ürünlerimize 52 milyonluk bazı sıfır gümrük ve sıfır fonla açan bir maddeydi.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Üretebilirseniz bu şartlarda.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bu yönde çalışmalarımız olmasına rağmen yine de Sayın Ozker Özgür bunu duymamazlıktan geliyor, görmemezlikten geliyor. Tabii ki kendilerinin görüşlerini söyleyeceklerdir, duyurmaya çalışacaklardır ama biz Hükümet olarak ekonominin tüm sektörlerinin gelişmesinden yanayız. Yalnız bir adada yaşadığımızı ve adalarda ekonomik konuların nasıl halledilmesi gerektiğinin bilinci içerisinde hareket ettiğimizi söylemeye, anlatmaya çalışıyoruz. Bizim... Ve amaç devamlı olarak sorulmaktadır. Her ekonomik programda olduğu gibi bu ekonomik programda da amaç kendimizi daha iyiye götürmek, kendi kendine yeterli hale getirmektir. Bunun dışında herhangi bir amaç yoktur. Ve memleketi satıyormuşuz gibi sabah daha kürsüye çıktığınızda bu lâfları söylemeniz beni hayrete düşürmüştür. Biz bu memleketin bir karış toprağı satılmasın diye yıllarca mücadele etmiş, o mücadele içerisinde olanlarla omuz omuza bu noktalara gelmiş kişileriz. Bizi memleketi satıyorlarmış gibi göstermeye çalışmanız boşuna bir gayrettir. Bu sözlerinize kimse inanmaz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başbakan.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - İkmale kaldın Ozker hoca.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Efendim?

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - İkmale kalmışsın.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 26'sına kadar devam eder bütçe müzakereleri efendim. Biraz sonra cevap veririz.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Başbakanlık Bütçesi Kadrosu ve araçlarla beraber görüşmesi tamamlanmıştır. Şimdi Başbakanlık Bütçesini onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?

KATİP - 29 efendim.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 13.

BAŞKAN - Çekimser?... Yok. Ret 13, kabul 29, oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Lütfen devam eder misiniz.

KATİP -

Program 04, Dışişleri ve Savunma Bakanlığı
Alt Program 01-02, Yönetim Hizmetleri.
Alt Program Toplamı 116,873,000 Türk Lirası
Alt Program 03, Dışişleri Dairesi
Alt Program Toplamı 190,881,000 Türk Lirası
Alt Program 04, Ankara Büyükelçiliği
Alt Program Toplamı 64,438,000 Türk Lirası
Alt Program 05, Londra Temsilciliği
Alt Program Toplamı 375,859,000 Türk Lirası
Alt Program 06, Newyork Temsilciliği
Alt Program Toplamı 241,424,000 Türk Lirası
Alt Program 07, Brüksel Temsilciliği
Alt Program Toplamı 199,675,000 Türk Lirası
Alt Program 08, İstanbul Başkonsolosluğu
Alt Program Toplamı 31,545,000 Türk Lirası
Alt Program 09, Mersin Konsolosluğu
Alt Program Toplamı 15,414,000 Türk Lirası
Alt Program 10, Washington Bürosu
Alt Program Toplamı 135,636,000 Türk Lirası
Alt Program 11, Yeni açılacak dış temsilcilikler
Alt Program Toplamı 137,000,000 Türk Lirası

- 1870 -

Alt Program 12, Enformasyon Dairesi
Alt Program Toplamı 116,012,000 Türk Lirası
Program Toplamı 1,624,757,000 Türk Lirası.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesiyle ilgili söz almak isteyen var mıdır?

Sayın Naci Talât, Sayın Alpay Durduran.

KATİP - Sayın Bakan birşey söyleyecek efendim. Sayın Bakan birinci, son?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan daha önce konuşacaklarsa biz bekleriz efendim.

KATİP - Daha önce konuşacaksınız?

DİŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) - Takdim yapalım Sayın Başkan.

KATİP - Takdim yapmak istiyor efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

1871/...

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütçe ile ilgili konuşmama başlamadan önce soydaşımız Naim Süleymanoğlu'nun özgürlük sevinç ve mutluluğunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak paylaştığımızı ve kendisini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Hükümet olarak da görmekten büyük bir kıvanç ve mutluluk duyacağımızı belirtmek isterim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütçemizin Bakanlığımızla ilgili hacmi 1 milyar 624 milyon 737 bin Türk Lirası olarak öngörülmüştür. Bilindiği gibi 1987 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının genel hacmi 103 milyar 79 milyon 616 bin Türk Lirası olarak öngörülmüş ve Bakanlığımızın toplam bütçe miktarının yaklaşık %1.5 olarak pay aldığını görmekteyiz.

Geçen yıl, yine bütçe görüşmeleri esnasında yaptığım konuşmada aynen şunları söylemiştim:

"Dış politikamıza bir ölçüde yön verecek ve onu uygulayacak olan Dışişleri Örgütümüzün, içte ve dışta, koşulların gerektirdiği düzeyde ve daha esaslı bir şekilde örgütlenmesi çabalarımız aralıksız devam edecektir.

Yabancı ülkelerde toplum olarak yaşayan yurttaşlarımızın eğitsel, kültürel ve sosyal sorunlarına, olanaklar ölçüsünde çözümler bulmaya çalışmak, yeni kuşakları Türk kültür ve geleneklerine bağlı olarak yetiştirmek için gerekli önlemleri almak da görevimiz olacaktır."

Hükümet programı ve geçen yıl Mecliste söylediklerimiz çerçevesinde faaliyetlerimizi sürdürdük ve sürdürmeye devam ediyoruz. Dışişleri Bakanlığı kurulduğu günden bu yana gerek yurt içinde gerekse yurt dışında üstlenmiş olduğu görev ve sorumlulukları bütün olanaksızlıklar ve siyasi ve diplomatik dezavantajlara rağmen büyük bir özveri ve başarıyla yerine getirmeye çalışmıştır. Kısıtlı olanaklarla ve mevcut siyasi durum içerisinde üstlendiği görevi yerine getirmeye çalışan Bakanlığımız ve Dış Temsilciliklerimizin verimliliklerinin somut delil ve güvencesi her yıl ürettikleri işlerin evsaf ve miktarıdır.

Yaklaşık son bir yıl içerisinde ortaya konan işleri çok özet olarak bilgilerinize sunmak istiyorum:

Geçen yıl içerisinde resmi görevli olarak yurt dışına dört ziyaret yaptım.

Birinci ziyaretim; 6-10 Ocak 1986 tarihinde Fas'ta yer alan XVI. İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansına katılmak olmuştur. Kırkı aşkın ülkenin temsil edildiği ve bizim de Gözlemci olarak katıldığımız bu konferansta çeşitli ikili temaslar yanında, Genel Kurul'a kitaben de bir konuşma yaptım.

İkinci ziyaretim; 23 Şubat, 1986'da Londra'ya yaptığım üç günlük ziyaretti. Bu ziyaretimde, "İngiliz Parlamentosu Uluslar Topluluğu" Komisyonunda bir konuşma yaptım ve sorulan soruları yanıtladım. Londra'da bulunduğum bu süre içerisinde, ordaki Kıbrıslı Türk Örgütleri Temsilcileriyle de görüştüm. Ayrıca BBC'yi de ziyaret ederek, orda düzenlenen bir programa katıldım. BBC'nin üst düzey yetkilileri ve diplomatik muhabirleriyle yemekli bir brifingte bulunup katılanlara Kıbrıs sorunu ile ilgili ayrıntılı bilgi verdim ve sorularını yanıtladım. Londra ziyaretimin son bölümünde, "Kıbrıs Türk Dostu İngiliz Parlamenterleri Grubu" ile bir araya geldim ve kendilerine bir konuşma yaptım.

Üçüncü resmi görevli olarak ziyaretimi, Birleşmiş Milletlerin 41. dönem çalışmaları nedeniyle Ekim ayı başında New York'a yaptım. New York'ta bulunduğum süre zarfında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, çeşitli ülkelerin Dışişleri Bakanları veya Misyon Başkanları Büyükelçilerle ikili temaslarda bulundum. New York'ta bulunduğum süre içerisinde, İslâm Konferansı Dışişleri Bakanlarınının 2 Ekim'de Birleşmiş Milletlerde yapılan toplantısına katıldım.

Resmi görevli olarak son ziyaretimi İrlanda ve İngiltere'ye yaptım. İrlanda ziyaretim dostumuz İrlanda Parlamenterlerinin resmi davetlisi olarak gerçekleşmiş ve tüm harcamalarımız İrlanda Parlamenterleri tarafından karşılanmıştır. Sayın Meclis Başkanımızla birlikte gerçekleştirilen bu ziyaretin sonuçları ile ilgili olarak gerek Meclise, gerekse basın yoluyla kamuoyuna gerekli bilgiler verilmiştir. İrlanda dönüşü Londra'da Cumhuriyetimizin üçüncü kuruluş yıldönümü etkinliklerine de katıldım.

Yurt dışına resmi görevli olarak yaptığım bu dört ziyarette, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile iki görüşme yaptım. Görüşmenin birisini Mayıs ayında özel olarak Amerika Birleşik Devletlerini ziyaretim esnasında yaptım. Ayrıca, on beş ülkenin Dış İşleri Bakanları ile, bazı Dışişleri Bakanları ile iki hatta üç kez görüştüğüm oldu- on sekiz ülkenin Büyükelçi ve Delegasyon Başkanları, bazı ülkelerin Dışişleri yetkilileri, parlamenter ve senatörleri, çeşitli uluslararası kuruluşların yetkilileri ile ikili temaslar yapma olanağı buldum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yurt dışındaki temaslarım yanında, yurt içindeki temaslarımı da sürdürdüm. Yurt içinde, Birleşmiş Milletler yetkilileri, yabancı milletvekilleri, diplomatlar ve delegasyonlar ile altmış dolayında görüşme yaptım.

Yıl içerisinde, Bakanlar Kurulu, Dışişleri Bakanı ve Dışişleri Sözcüsü adına yapılan ve dağıtılan açıklamaların, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ve İslâm Kurtuluş Örgütü Genel Sekreterine yazılan mektupların, çeşitli ülke ve örgütlere yazılan bilgi, teşekkür, protesto mektuplarının, memorandumların, araştırma, bilgi notlar ve Nota'ların toplam sayısı dört yüzü bulmaktadır.

Yine yıl içerisinde Bakanlığımız meslek memurları, çeşitli ülkelere mensup milletvekilleri, profesör ve bilim adamı, basın mensubu ve yazar, diplomat ve çeşitli ülkelerin teknik ve siyasi komisyonları olmak üzere altmış civarında heyet ve kişilere refakat etmişlerdir.

Bakanlığımız, Avrupa Ekonomik Topluluğu, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Birleşmiş Milletler Kalkınma Teşkilâtı, Dünya Gıda Programı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilişkileri ve ülkemize yapılan dış yardımların koordinatörlüğünü de yürütmektedir. Yıl içerisinde bu konularla ilgili olarak Bakanlığımızda otuz toplantı yapılmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir yıla yakın bir süreden beri oluşturmuş olduğumuz Dış Türkler Masası, çok kısıtlı olanaklara rağmen büyük bir atılım yapmıştır. Yıl içerisinde yurt dışında okuyan ve yaşayan yurttaşlarımıza, 550 adet mektup, 130 adet video kaset, 100 adet ses bandı, 72 adet slide, 608 adet ilköğretim ders kitabı, 109 adet harita, 260 adet bayrak ve 116 adet Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti rozeti gönderilmiştir.

Dış Türkler Masası bölümümüz, ayrıca, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ziyaret eden veya sorunlarını aktaran yurt dışındaki soydaşlarımızın sorunları ile ilgilenip bunların neticelenip çözümlenmesine yardımcı olmaya çalışmıştır. Önümüzdeki yıl içerisinde bu çabalarımızı geliştirmek ve olanaklar ölçüsünde yeni atılımlar yapmayı tasarlamaktayız.

Bakanlığımızın görev sorumluluğu içerisinde olan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine sınırdan giriş ve çıkış için, Birleşmiş Milletler Barış Gücü personeli, Üsler personeli, Üçüncü devlet uyruklular, Rumlar, Maronitler ve yabancı uyruklu Rumlar olmak üzere toplam 57,000 izin verilmiştir. Bakanlığımız ayrıca hasta ve ziyaretçi, sendikacı, aydın, gazeteci ve çeşitli toplantılara katılmak üzere toplam 834 Türk'e Güneye geçiş için izin vermiştir.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kaç efendim?

KENAN ATAKOL (Devamla) - 834.

Bakanlığımız yıl içerisinde, yabancı elçilikler nezdinde 1182 yurttaşımızın vize, pasaport ve konsolosluk işlerini çözümlenmiştir.

Üçüncü devlet uyruklularının tazminat taleplerini de incelemeye devam eden Bakanlığımız yıl içerisinde üçüncü devlet uyruklu on dört kişiye 24.444.160.-'ı ödeme yapmıştır.

Bakanlığımıza bağlı Enformasyon Dairesi 1 Ocak-31 Ekim 1986 tarihi itibarıyla çok özet olarak şu faaliyetlerde bulunmuştur:

Kuzey Kıbrıs gazetesinden çeşitli ülkelerdeki abonelere 132,000 nüsha gönderilmiştir. Bu hizmet de genelde Dış Türklere yönelik bir hizmettir. Buna ilâveten; 279 adet Türkçe, 155 adet İngilizce ve 15 adet Arapça olmak üzere toplam 448 adet basın bülteni yayınlanmıştır.

Yabancı özel ve tüzel kişilere toplam 7166 adet kitap gönderilmiştir.

Dokuz adet Özel Bülten çıkarılıp dağıtılmıştır.

Fotoğraf bölümünde 395 olay tesbit edilip ilgili yerlere dağıtım yapılmıştır.

Yıl içerisinde Enformasyon Dairesince toplam 177 yabancı basın, yayın ve araştırmacısı ile ilgilenilmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yukarıda özetlemeye çalıştığım faaliyetlerimizi yürütürken, Dışişleri Bakanlığının örgütlenmesini de ön planda tuttuk. Son bir yıl içerisinde Dışişlerine yetenekli eleman tayinleri yapıldı. Tayin alan genç meslek memurlarının tümünün bir program çerçevesinde hizmet içi eğitimlerine başlanmış ve bu eğitimi önümüzdeki yıl da devam ettireceğiz. Dış Temsilciliklerimizin güçlendirilmesi çabalarımızı bu yıl olduğu gibi önümüzdeki yıl da sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok kısa bir özeti ni yapmaya çalıştığım son bir yıllık faaliyetlerimizi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin saptamış olduğu dış politika çerçevesinde yürüttük. Bu politika Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin varlığını, neden varolması gerektiğini, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınmasının ve eşit muamele görmesinin barışı

tıkayan yolları açacağını duyurma, gerçekleri anlatma, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda atılımlar yapmasını sağlama, gerçekten barış istediğimizi ve barışçı bir halk olduğumuzu dünyaya anlatmaktır.

Bugün Kıbrıs'ta yaşanan gerçek şudur. Ada bölünmüştür ve Adada iki ayrı devlet vardır. Hangi açıdan bakarsanız bakın, fiziki açıdan olsun, hukuki açıdan olsun veya legal açıdan olsun, iki ayrı devletin varlığı kesindir. Bu ayrılığı biz yaratmadık, bu ayrılık, Rum-Yunan ikilisinin 1878'den, yani Osmanlı İmparatorluğunun Kıbrıs'ı İngiltere'ye devredişinden beri süre gelen, bitmek tükenmek bilmeyen bir gelişmecilik hayal ve politikalarının sonucudur. Üç yüz küsur yıllık Osmanlı İmparatorluğu hakimiyetinde din, dil ve kültürleri gelişen, hayat standardı yükselen ve zenginleşen, tam anlamı ile birinci sınıf vatandaş muamelesi gören Rumlar, Türkiye Adayı İngilizlere icar edip de ilk İngiliz Yüksek Komiseri Adaya ayak basar basmaz ilk ziyaretçilerinden birisi zamanın Başpiskobosu Sofronios oluyor ve Yüksek Komisere bir muhtıra vererek Adanın Yunanistan'a bağlanmasını talep ediyor.

1911 yılında Kıbrıs'ta 230 karma köy bulunmakta idi. 1921 yılında bu rakam 221'e, 1931'de 202'ye, 1946'da 162'ye, 1963'te 102 köye düşüyor. Bu noktada önemli olan bir husus şudur; bu 102 köyün 18'inde Türkler azınlıkta, 84'ünde ise çoğunlukta. 1973'te 102 karma köy 48'e iniyor. Bu 48 köyün 18'inde azınlıkta, 30'unda ise çoğunlukta.

Sayın milletvekilleri; görüldüğü gibi 230 karma köyü, eline fırsat geçer geçmez, 60 yıl içerisinde 48'e indiren Rum-Yunan politikasının amacı ve hedefi açıktır. Kıbrıs'ta yeni bir Girit ve Rodos yaratmaktı.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz barış çabalarımızı sürdüreceğiz. Ancak bu çabaları sürdürürken halkımızla ve dünyaya da gerçekleri anlatmak durumundayız. Varoluşumuzun ve güvencemizin yegâne bekçisi Türkiye'ye karşı bir "fikri-sabit" durumuna girmiş Papandreu'nun Kıbrıs sorununu çözümlenemeyip, Türkiye'ye karşı bir saldırı silâhı olarak kullanma hastalığına

tutulmuş olduğunu dünyaya anlatmak zorundayız. Güney Kıbrıs'ta, Rumların dini lideri Başpiskopos, barış için dua edeceğine ve dindaşlarını bu yola teşvik edeceğine, halâ kendisini ziyaret eden her yabancıya "Kıbrıs'ta Türk yoktur; Türk denen bu insanlar devşirmedir; Osmanlı İmparatorluğu devrinde zorla Türkleştirilmiş kişilerdir; dolayısı ile Kıbrıs'ta bir Kıbrıs Türk sorunu yoktur" diyecek kadar alçaldığı gerçeğini de söylemek zorundayız. Birleşmiş Milletlerdeki Rum Temsilcisi Muştas bizim Temsilciliğimizde görevli iki memurumuza, "Birleşmiş Milletler binasında çok sık görünüyorsunuz, sizi burdan attıracağım" diye küstahça tehdit ettiğini anlatmak zorundayız.

İtalya'nın Genova Üniversitesinde Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak bir konferans vermek üzere Dışişleri Bakanı olarak aldığım daveti duyan Rum-Yunan ikilisi, bu konferansın iptal edilmesi için Üniversiteye şantaj ve tehdide varıncaya kadar her girişimi yapmayı mübah sayan ve yapan bu zihniyeti teşhir etmek zorundayız.

Sayın milletvekilleri; bu ve benzer örneklerin yüzlerce-sini sıralamak mümkün.

Bu noktada şunu da belirtmek isterim ki, bütün handikaplara, engellemelere rağmen, son bir yıl içerisinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti açısından çok olumlu gelişmeler kaydedilmiştir.

Avrupadaki dostlarımızın sayısı artmıştır ve artmaya devam etmektedir. Dostlarımız derken, bu kişilerin Rum düşmanı veya Rumlara karşı olduğu anlamına alınmamalıdır. Bunlar, bizi de dinleyen, gelip bizleri de ziyaret eden ve bizi ziyaret edip veya dinledikten sonra gerçekleri gören kişilerdir. İlim adamları, gazeteciler Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gerçeğini ilk defa olarak kendi ülkelerinde kamu oylarına en etkin bir şekilde anlatmaktan kaçınmamaktadırlar. Bugün Avrupa'da Kıbrıs Türk Dostluk Cemiyetleri kurulabiliyorsa, bizim haklılığımıza inandıkları için olmaktadır.

Tüm dünyanın anlaması gereken gerçek Kıbrıs'ta iki halkın eşit muamele görmesinin gerektiği gerçeğidir. Bu hak Kıbrıs Türküne tanınmadığı sürece, Rum barış kapılarını kesinlikle açmayacaktır. Biz hür dünyanın ve Avrupa Konseyinin savunduğu prensipleri savunan bir halkız. Bu prensipler, Hürriyet, İnsan Hakları ve Kendi Kendini Yönetmedir. Bu üç esas Avrupa Konseyinin temel ilkelerini oluşturmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; her yıl bütçe görüşmeleri esnasında, devamlı olarak işlenen bir konu vardır. O da, dış politikanın, tek elden yönetildiği konusudur.

Dış politika, sayın milletvekilleri; hepimizin malı olmalıdır. Çünkü memleketin en önemli meselesidir. Başarılı bir dış politika, Devletin her yönden başarı kazanması demektir. Dış politikada birlikte hareket etmek zorundayız. Geçmiş yıl bütçelerinde de söyledim. Tekrarlamakta yarar görüyorum. Rum basınını, Rum-Yunan politikasını, siyasi partiler olarak çok yakından izlemeliyiz. Rum basınına bakınız. Her gün, bizim ve Türkiye aleyhine çoğu yalan, bazıları yüzde yüz yalan, abartılmış manşet haberler, beyanatlar ve yorumlarla doludur. Beyanatlar, Rum liderliğinin tek kişisinden gelmiyor. Tümü bir ağızdan, aynı nakaratı tekrarlıyorlar.

Nakarat şu:

1. Türk askeri Adadan çekilsin.
2. Türkiye'nin garantisi kaldırılsın veya yozlaştırılsın.
3. Üç-Hürriyet uygulansın.

Bu üç esas çözümlenmeden görüşme yok diyorlar. Barış isteyen bir Rum liderliği böyle şartları ön koşul olarak öne süremez. Öne sürerse, gayri ciddidir, kimse kendilerini ciddiye alamaz. Ben şunu öneriyorum: Geliniz, millî politikada hep biz ağızdan konuşalım. Siyasal görüşlerimiz ne olursa olsun, millî politikada birlikte hareket etmek zorundayız. Her kesimden ve her partiden değişik sesler çıkması, parçalanmış bir toplum görünümünü arzeder. Önemli olan kişiler değil, biz hepimiz geçiciyiz.

Kalıcı olan Devlettir. Devletin ve geleceğimizin sağlam temellere oturması için millî politikada güçlü bir ses çıkarmalıyız. Bizim Devletimizin bitmemiş bir mücadelesi vardır. Rumların 1963-1974 arası silahlı saldırısı, 1974'ten sonra siyasi ve diplomatik saldırıya dönüşmüştür. Ancak, bugün siyasi ve diplomatik saldırı yanında, Güneyde, 1974 öncesine dönme hayalleri içerisinde çalginca uygulamalar gözlemlemekteyiz. Yunanistan Güney Kıbrıs'taki askeri gücünü artırmıştır. Rum Millî Muhafız Ordusunun silah gücü sürekli olarak artırılmaktadır. Milan füzeleri ile donatıkları Rum Millî Muhafız Ordusunun savunmanın ötesinde başka amaçlarla donatıldığı gün gibi aşikârdır.

Sayın milletvekilleri; işte hepimiz hep birlikte bunları anlatmalıyız, bunları söylemeliyiz. Rumların, siyasal partilerimizden birinin Başkanının, milletvekilinin veya yetkilisinin söylediklerini veya yazdıklarını alıp istismar konusu yapmalarına ve aleyhimize kullanmalarına izin vermeyelim. Söylenen ve yazılanın amacı ne olursa olsun, eğer Rumlar bunu dünya kamuoyu nezdinde aleyhimize kullanabiliyorlarsa, o söylenen veya yazılanın söylenmemesi ve yazılmaması gerekir, en azından o şekilde söylenmemesi veya yazılmaması gerekir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümetimiz uzun bir süreden beri tek ve çift uyruklu gençlerimize uygulanan askerlik süresi ile ilgili çalışmalarını tamamlamıştır.

1 Ocak 1987'den itibaren gerek tek, gerekse çift uyruklu gençlerimiz için askerlik süresi aynı olacaktır. Hükümetimiz, askerlik süresini de azaltmak için çalışmalarını sürdürmüş, ancak bu etapta mevcut sürenin azaltılmasına olanak bulamamış olmasına rağmen, bu konu ile ilgili çalışmalarını sürdürecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; söylemeye çalıştıklarımızı özetlemek gerekirse; biz, tüm siyasal partilerin dışışlerini ve dış politikayı yönetim şeklimizi alkışlamalarını beklemiyoruz. Yönetim şeklimizi ve etkinliğimizi elbetteki eleştireceklerdir, bu onların en doğal hakkıdır. Bu da demokrasimizin bir gereğidir. Benim esas söylemek istediğim, Rum-Yunan cephesinin gerçek amacının ne olduğunu bilerek hareket edelim. Rum-Yunan cephesine dünya kamuoyunda aleyhimize kullanacak malzeme vermeyelim. Tüm partiler olarak, karşı tarafın, safsata ve yalan dolanlarına hep birlikte yanıt verelim. Tek partinin veya tek kişinin yanıtı ile yetinmeyelim. Göreceksiniz, güçlü bir ses, karşı tarafı hayal deryasında yüzmekten vazgeçirecek, barış kapılarının açılmasını kolaylaştıracaktır. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kenan Atakol. Buyurun Sayın Naci Talât.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; CTP Meclis Grubunun Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesiyle ilgili görüşlerini aktarmak üzere söz almış bulunuyorum. Hemen şunu belirtmek isterim ki, değişik bir hazırlığım vardır. Bir sistematikle Hükümetin ve Sayın Cumhurbaşkanının Kıbrıs Sorunuyla ilgili politikalarını ana hatlarıyla eleştirmek istiyordum. Buna karşılık CTP'nin dış politik konularla ilgili görüşlerini bir kez daha yine ana hatlarıyla aktarmak, hem diğer partilerin ve Hükümetin dikkatini çekmek, hem de tarihi bir belge olan Meclis tutanaklarına geçirmek istiyorum. Fakat, Sayın Atakol'u dinledikten sonra, yaptığımız hazırlığın biraz dışına çıkarak hazırlıktan biraz bağımsız hareket ederek konuya girmek istiyorum.

Sayın Atakol'u büyük bir dikkatle dinledim. Konuşması dikkatle hazırlanmıştır. Çünkü, yazılı bir konuşmadır, yazılı konuşma metinlerinde, konuşmacı metnini tekrar gözden, süzgeçten geçirme olanağına sahiptir. Dolayısıyla irticane yapılan konuşmalarda gerek deyimler, gerek vurgular bakımından hata payı belli oranda büyükken, yazılı konuşmalarda hata payı oldukça azdır, zayıftır. Sayın Atakol'un işte bu çerçevede büyük bir dikkat ve özenle yapılmış olan konuşmasının son bölümünde, birliğe çağrısını yine büyük bir dikkatle dinledik. Sayın Atakol'un birliğe çağrısını yaparken muhatap aldığı kesin olarak bellidir ki, muhalefet partileridir. Bu arada Cumhuriyetçi Türk Partisidir. Sayın Atakol birliğe

çağrısını yaparken, parti başkanlarının veya parti yetkililerinin veya partilerin eleştiri yaparken Rumlara malzeme vermekten kaçınmalarını vurguladı. Aynı ağız birliği içinde hareket etmemiz gerektiğini vurguladı. Sayın Atakol, geliniz milli politikada birlik olalım, bir ağızdan ses verelim dedi. Devletimizin bitmemiş bir davası vardır dedi. Sayın Atakol'un bütün konuşmasını bu çağrı çerçevesinde değerlendirirken, partimizi hangi noktada, hangi temeller üzerinde birliğe davet ettiğini anlamaya çalıştım. Anlayamadım. Sayın Atakol muhalifleri ve bu arada sözcülüğünü yaptığım Cumhuriyetçi Türk Partisini bir birliğe çağırıyor. Her birliğin bir zemini vardır. Hangi... Efendim?

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Denktaş'ın kanadının altı.

NACİ T. USAR (Devamla)- Hangi zemin, evet hangi zemin üzerinde Sayın Atakol bizi birliğe davet etti? Sayın Atakol sadece hükümetlerinin barış peşinde olduğunu, barışı amaçladığını söylemekle yetindiler. Nasıl barış, hangi temel üzerinde barış? Bu sorunun da cevabını Sayın Atakol'un konuşmasında bulamadım değerli arkadaşlar. Belki, söylemeye hacet yoktur, herkes biliyor anlayışıyla yazmamış ama, en azından 1987 Bütçesinin görüşüldüğü bu günde Dışişleri Bakanı olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetinin Kıbrıs sorununa ilişkin çözüm anlayışını belirtmesi,

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kenan Atakol. Buyurun Sayın Naci Talât.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; CTP Meclis Grubunun Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesiyle ilgili görüşlerini aktarmak üzere söz almış bulunuyorum. Hemen şunu belirtmek isterim ki, değişik bir hazırlığım vardı. Sistematikte bir Hükümetin ve Sayın Cumhurbaşkanının Kıbrıs sorunuyla ilgili politikalarını ana hatlarıyla eleştirmek istiyordum. Buna karşılık CTP'nin dış politika konularla ilgili görüşlerini bir kez daha yine ana hatlarıyla aktarmak, hem diğer partilerin ve Hükümetin dikkatini çekmek, hem de tarihi bir belge olan Meclis tutanaklarına geçirmek istiyorum. Fakat, Sayın Atakol'u dinledikten sonra, yaptığımız hazırlığın biraz dışına çıkarak hazırlıktan biraz bağımsız hareket ederek konuya girmek istiyoruz.

Sayın Atakol'u büyük bir dikkatle dinledim. Konuşması dikkatle hazırlanmıştır. Çünkü, yazılı bir konuşmadır, yazılı konuşma metinlerinde, konuşmacı metnini tekrar gözden, süzgeçten geçirme olanağına sahiptir. Dolayısıyla irticane yapılan konuşmalarda gerek deyimler, gerek vurgular bakımından hata payı belli oranda büyükken, yazılı konuşmalarda hata payı oldukça azdır, zayıftır. Sayın Atakol'un işte bu çerçevede büyük bir dikkat ve özenle yapılmış olan konuşmasının son bölümünde, birliğe çağrısını yine büyük bir dikkatle dinledik. Sayın Atakol'un birliğe çağrısını yaparken muhatap aldığı kesin olarak bellidir ki, muhalefet partileridir. Bu arada Cumhuriyetçi Türk Partisidir. Sayın Atakol birliğe çağrısını yaparken, parti başkanlarının veya parti yetkililerinin veya partileri eleştiri yaparken Rumlara malzeme vermekten kaçınmalarını vurguladı. Aynı ağız birliği içinde hareket etmemiz gerektiğini vurguladı. Sayın Atakol,

geliniz milli politikada birlik olalım, bir ağızdan ses verelim dedi. Devletimizin bitmemiş bir davası vardır dedi. Sayın Atakol'un bütün konuşmasını bu çağrı çerçevesinde değerlendirirken, partimizi hangi noktada, hangi temeller üzerinde birliğe davet ettiğini anlamaya çalıştım. Anlayamadım. Sayın Atakol muhalifleri ve bu arada sözcülüğünü yaptığım Cumhuriyetçi Türk Partisini bir birliğe çağırıyor. Her birliğin bir zemini vardır. Hangi ...Efendim?

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Denktaş'ın kandanın altı.

NACİ T. USAR (Devamla)- Hangi zemin, evet hangi zemin üzerinde Sayın Atakol bizi birliğe davet etti? Sayın Atakol sadece haklarının barış peşinde olduğunu, barışı amaçladığını söylemekle yetindiler. Nasıl barış, hangi temel üzerinde barış? Bu sorunun da cevabını Sayın Atakol'un konuşmasında bulamadım değerli arkadaşlar. Belki, söylemeye hacet yoktur, herkes biliyor anlayışıyla yazmamış ama, en azından 1987 Bütçesinin görüşüldüğü bugünkü Dışişleri Bakanı olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetinin Kıbrıs sorununa ilişkin çözüm anlayışını belirtmesi,

ve bu çözüm anlayışına taraftar olan partileri bir birliğe davet etmesi gerekiyordu. Cumhuriyetçi Türk Partisi federal bir zemin üzerindeki çözüm arayışlarını baştan beri desteklemiş olan, o doğrultuda hareket edildiği zaman Sayın Cumhurbaşkanına ve Hükümete destek vermiş olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Sayın Perez De Cuellar başta olmak üzere, uluslararası siyasal mevkilere sahip kişilerin girişimleri sözkonusu olduğu zaman arka çıkmış bir siyasî partidir ve bu siyasî parti eğer bir birlik çağrısı ile karşı karşıya kalacaksa, bu birliğin federal bir çözüme ulaşmak yönünde bir birlik olması gerektiğini dikkatle izler. Eğer gelin hep beraber olalım, temelsiz, zeminsiz işte bir millî tez var, bu millî tez sizinle tartışılır, tartışılmaz, bu millî tezi kim çizer, kim çizmez bakmayın onlara, geliniz hep bir olalım, hep bir ağızdan şefin değneciğinin ucuna bakarak koro anlayışı içerisinde aynı tondan ve aynı notadan ses verelim şeklinde bir birlik çağrısı ise, bu birlik çağrısı içi boş bir birlik çağrısıdır. Anlamsız bir birlik çağrısıdır, temelsiz, dayanaksız, mesnetsiz bir birlik çağrısıdır sayın arkadaşlar.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Aynı zamanda geçersiz.

NACİ T. USAR (Devamla) - Sayın Atakol konuşmasının içinde federal çözümlen ve federasyondan bir tek kelime olarak dahi bahsetmemiştir. Şimdi neyin birliğine gelelim?

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Hükümet Programında vardır.

NACİ T. USAR (Devamla) - Neyin birliğine gelelim sayın arkadaşlar? Hangi birliğin çağrısına biz uyalım? Çağrı yapıldığında bunun belli bir zemini vardır, bir zemin oluşturulur, bu zemin üstünden hareket edilir. Dolayısıyla Sayın Atakol'un kibarca seçilmiş ifadeleri ile konuşmasının son bölümünde yaptığı çağrıyı ve koymaya çalıştığı taniyi, kibar, ince, refined bir saldırı saymaktayız. Yani siz millî ağıza uymayan bir ağızla türkî okumaktasınız, siz yetiştirilmiş ve ehlileştirilmiş bir koro değilsiniz, yani siz işte millî davanın tersinde, ters akordunda sesler vermektесiniz, bunlar ile Ruma aynı zamanda malzeme de vermektесiniz, onun için ben sizi bir kere daha kibar bir ağızla millî cepheye davet ediyorum, millî koroda yeriniz vardır, geliniz yeter ki bu milli koroda daha önce bu şarkıyı yazarların, bunun notalarını yazarların ve koroyu yöneten şeflerin değneklerinin ucuna bakarak siz de bizim türkümüzü okuyunuz. Sayın Atakol'un en son, konuşmasının en son bölümü ancak bu anlama gelir ve...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Birazcık saygınlığı varsa o da yok olsun, tam bitsin. Tam tertipleylim toplumu kapansın bitsin bu iş.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ve biz ancak bu anlamda ele alıyoruz.

Değerli arkadaşlarım; biz bir kere daha Kıbrıs Sorunundan neyi anladığımızı söylemek ihtiyacını duyuyoruz şimdi. Kıbrıs Sorununa nasıl bir çözüm öngördüğümüzü söylemek ihtiyacını duyuyoruz şimdi ki, en azından bu andan itibaren bir millî politika eksenini etrafında buluşabilmenin ilk teklifini yapmış olalım.

Sayın arkadaşlar; Kıbrıs Türk Toplumunun ve Kıbrısın başına gelen felaketlerin temelinde Rum egemen güçlerinin, kilisenin ve onları zaman zaman kullanan dış güçlerin, yabancı mihrakların dürtülerinin büyük bir rolü vardır. ENOSİS'den daha sonra gelişmiş olmakla beraber ve ENOSİS kadar olmamakla beraber bu sefer de Türk egemen çevrelerinin yarattığı, peşinden gittiği zaman zaman da yabancı mihraklar tarafından dürtüklenmiş ve desteklenmiş olan ikili ENOSİS veya taksim fikirlerinden Kıbrısın tarihinde çektiği acıların sebeplerinden bir tanesidir. Her iki haldede de gerek ENOSİS konusunda gerek ikili ENOSİS ve taksim konusunda Kıbrısın dışında Kıbrıslıların dışında bir ciddi ve önemli etken vardır bu da dış etkindir bu da yabancı mihraklardır, bu da emperyalizmdir. Bu çerçeveyi bu şekilde çizdikten sonra geçmiş acıların üzerinde fazla durmadan içinde bulunduğumuz şartlarda Kıbrıs sorununun nasıl çözümlenmesi gerektiği üzerindeki görüşlerimizi bir kez daha söylemek ihtiyacını duyuyoruz. Biz ENOSİS ve ikili ENOSİS'i artık bir tehlike olmaktan kesin olarak çıkaracak bir çözüm ile Kıbrıs sorununa barış getirilmesini istemekteyiz. Bu çözüm ise 1977 Denktaş Makarios, 1979 Denktaş Kiprianu Doruk Anlaşmalarında ifadesini bulan federal çözümdür. 1977 ve 1979 Doruk Anlaşmaların çerçevelenen bu Doruk Anlaşmaları daha somuta indirgeyen ana somutluk ve içerik kazandıran Cuellar Belgeleri ile karşı karşıyayız. Cuellar'ın Ocak 1985 Doruk Toplantısına götürdüğü belge ile en son şimdi Türk tarafı olarak noktası ve virgüllü dahi değiştirilemez dediğimiz belge, her iki belge de 1977 ve 1979 Doruk Sözleşmelerine somutluk ve içerik kazandıran ve Kıbrıs sorununun federal bir çatı altında barışçı bir çözüme ulaştırılmasında gerçekten esaslı bir zemin oluşturan belgelerdir. İşte biz bu çerçevede Kıbrıs'a iki toplumlu, iki bölgeci toplumların siyasal eşitliğine dayalı her iki toplumca kabul edilebilir adil ve kalıcı bir barışı yaratacak olan federal bir çözümü savunmaktayız. Buysa milli sese kendi sesinizi katınız çağrısı, şimdiye kadar bizim sesimizi işitmediyseniz o bizim kusurumuz değildir. Çünkü biz bu sesle çok seslendik.

Hem iç kamuoyumuza hem dünya kamuoyuna. Biz bu çerçeve ile bu ses ile çok seslendik. Eğer hala işitememiş, eğer hala anlayamamış ve hala bize buyurunuz bizim koramıza katılınız buyurunuz milli sese siz de kendi sesinizi katınız şeklinde çağrı yapıyorsanız bu sizin kusurunuzdur sayın arkadaşlar. Ve biraz sonra hanki konular üzerinde ayrıldığımızı da anlatmaya çalışacağım.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Biraz teyet geçiyorusun.

NACİ T. USAR (Devamla) - Neyi teyet geçiyorum.

SALİH COŞAR (Devamla) - Teşhisi yaptın ama tamam yapmadın.

NACİ T. USAR (Devamla) - Teşhis tamamdır efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Meclis ortadan kalkarsa herşey tamam.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ne dedik biz ENOSİS'i ve ikili ENOSİS'i kesin olarak bertaraf edecek bir çözüm. Bu da federasyondur. Federasyonun da hangi nitelikler içerisinde olacağını anlatıyorum. Bunu zaten benden önce sizindaha çok sözüne itimat ettiğiniz Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Kenan Atakol ve başkaları da söylemiştir. İki bölge, iki toplumlu, toplumların siyasal eşitliğine dayalı federal bir çözüm.

Bu federal çözüm arayışı içinde, yine belgelere de geçmiştir ki, Kıbrıs Türk Toplumunun güvenlik ihtiyaçları dikkate alınacaktır. Kıbrıs Türk Toplumunun güvenlik ihtiyaçları ise Türkiye'nin etkin garantörlüğü ile ancak tatmin edilebilir. Bu konularda şimdiye kadar çok defa ortaya konmuş parti görüşlerimiz vardır. Ama müsaade ediniz ki biz bu görüşlerimizi samimiyetle savunalım. Biz şu iddiadayız ki, bu toplumda federasyon davasını süreten ileri götürenler ile buna içtenlikle inanan ve bu sonuca varmak için uğraşan iki siyasal kesim çatışmaktadır. Biz bu görüşteyiz ve bizimle iktidar kanadı arasındaki temel ayrılık noktalarından biri de budur. Biz, Kıbrıs Sorununa bulunabilecek en uygun çözümün federasyon olduğuna inanarak federasyonu içtenlikle savunuyoruz, ama öyle görüyoruz ki biz, federasyonu benimzediklerini sıkıştıkları zaman, dünya önünde sıkışık pozisyonlara düştüğü zaman ileri sürüyor bizim iktidar güçleri. Burada iki temel birbirinden farklı siyasi görüş ve siyasi anlayış sözkonusudur.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Biz içtenlikle istesek, gavur masaya oturacak yani.

NACİ T.USAR (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; işin o tarafına da geleceğim Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Daha dün okudu Kiprianu...

NACİ T.USAR (Devamla) - Hiç merak etmeyin, okuyacaksınız, daha çok saçmalıklarını Kiprianu'nun, okuyacaksınız.

VEHBİ Z.SERTER (Lefkoşa)(Yerinden) - Kimdir Kiprianu?

NACİ T.USAR (Devamla) - Benim Cumhurbaşkanı değil herhalde.

VEHBİ Z.SERTER (Devamla) - Öyle alelade bir insan mı yahu?

NACİ T.USAR(Devamla) - Dinleyin efendim, sabredin. Sizin anlamadığınız bir sestir bu. Siz alıştınız gefin deyneğinin ucuna bakasınız.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet, biz de anlayacağız, biz de.

VEHBİ Z.SERTER (Devamla) - Anladık.

NACİ T.USAR (Devamla) - Sağa sağa, sola sola. Helezon, helezon. Siz öylesiniz.

VEHBİ Z.SERTER (Devamla) - Anlat da anlarız biz.

NACİ T.USAR (Devamla) - Ama biz farklıyız sevgili dostum.

VEHBİ Z.SERTER (Devamla) - Ne söylerseniz söyleyin.

NACİ T.USAR (Devamla) - Biz belli prensipler üzerine oturturuz ve aramızdaki fark budur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi belgelere imzaları koydular. Biz koymadık. Ama konan imzalara arka çıktık, destekledik. Sayın Denктаş Ocak ayında New-york'ta iken buradan bazı sesler yükseldi. Sayın Denктаş'ı nerde ise Türk Toplumunu satılığa çıkaran bir lider olarak göstermek yayınlar, yapıldı, bildiriler yayınlandı, tepkiler gösterildi. Baktığımızda, bu yayınları yapanların, tepkileri gösterenlerin ve bildirileri yayınlayanların haddine düşmemiştii milli şef Sayın Denктаş'ın attığı bir adıma bu kadar sert karşı çıkmak. Belli ki yine, uzak da olsa bir yerlerden deyneciğin ucu göründüydü ve görünen deyneciğin ucuna göre de önceden akort edilmiş, notaları önceden yazılmış bir ses yükselmmişti.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ara bakalım daha ne bulacaksın?

NACİ T. USAR (Devamla) - Biz Sayın Denктаş'a olduğu yerde arka çıktık. Biz Sayın Denктаş'a değil, biz Sayın Denктаş'ın adımına, biz Sayın Denктаş'ın benimsediği ilkelere arka çıktık. Şimdi o tepkiyi gösteren çevreler yeni doruk anlaşmasının, yeni doruk anlaşma taslağının Cuellar'ın son belgesinin noktasının virgölünün dahi değiştirilemeyeceğini bir politika olarak ortaya koyuyorlar. Ne oldu, deynek kırıldı mı? Daha önce böylesi tepkiler gösterenler, şimdi neden Ocak 1985 doruğuna götürülen belgenin bazı değişikliklerle bir tekrarından ibaret olan bu yeni belgenin noktasının ve virgölünün dahi değiştirilemeyeceğini söyleyerek kuvvetlice belgeye sahip çıkmaktadırlar ve neden o zamanlar Denктаş'a arka çıkanlar, o zaman Cuellar belgesi bir doruk anlaşması çerçevesinde imzalanmalıdır diyenler ve bugün Cuellar'ın son belgesini destekleyenler hâlâ milli koroya iştirak davetiyeleri ile karşı karşıya oluyorlar? Tutar-sızlık kimdedir, çelişki kimdedir? Biz

hangi yolu tutmuşsak o yol doğrultusunda gitmekteyiz. Genel prensiplere bakarız. Kıbrıs'a barış getirecek mi, sulh sukun getirecek mi, Türk Toplumunun güvenlik ihtiyaçlarını karşılayacak mı, Kıbrısın bağımsızlığını ve bağlantısızlığını gerçekten öğörecek mi? İngiliz üsleri konusunu Kıbrıslılar olarak ele almamıza olanak sağlanacak mı, bu topraklardan emperyalist etkileri silip gerçekten Türkü ile Rumu ile dengeli bir toplumsal ve siyasal yapıda tam bağımsızlığının onurunu ve tadını yaşayacak mıyız? Cumhuriyetçi Türk Partisinin bakış açıları ve üzerinde durduğu ana genel prensipler bunlardır. Oysa görüyoruz ki iktidar güçleri bu çerçevede bizim kadar dikkatli degildirler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrısın bir barışa götürülmesi öncesinde elbette ki katedilmesi gereken bazı başka aşamalar vardır. İkincil görünen ama aslında çok önemli ve temelli aşamalardır bunlar. Bunlardan bir tanesi toplumlar-arası görüşme prosedürünün yeniden başlamasıdır. Bir diğeri toplumlararası görüşme prosedüründe tarafların kesin olarak müzakere masasına eşit koşullarda oturmasıdır. Bunlardan bir diğeri ise güven getirici ve toplumlari yaklaştıracı yani toplumlar-arası gerginlik yerine yumuşama sürecini açacak olan önlemlerdir. Maraş konusu gibi uçakalanı konusu gibi. Tampon bölgedeki fabrikaların ortaklaşa kullanımı gibi, sportif, kültürel, sendikal diğeri temaslar gibi ve saire ve saire. İşte işin bu noktasına her iki toplumda da yeteri kadar önem verilmediğini üzümlerek görmekteyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ele geçirilen fırsatlar değerlendiriliyor mu? Yoksa bu ele geçirilen fırsatlar başka ülkelerin güdücülüğü yüzünden heba mı ediliyor? 21 Şubat 1985 tarihinde Rum Temsilciler Meclisi DİSİ Partisi Lideri Glafkos Klerides'in bir başvurusu üzerine Kıbrıs konusunda bir genel görüşme açtı. Bu genel görüşmede Klerides, AKEL Genel Sekreteri Papayuanu, DİSİ Temsilcisi Yerodiyannu AKEL temsilcisi Jartidis, AKEL Genel Sekreteri Papayuanu ikinci defa söz aldılar ve şimdi size özetleyeceğim görüşleri ileri sürdüler.

21 Şubat çok iyi bileceksiniz ki 21 Ocak 1985, Kipriannu'nun Cuellar'ın Doruk Toplantısına götürdüğü barış metnini, barış belgesini ki bu belge dolaylı görüşmeler sonucunda hazırlanmış bir belgeydi ve o günkü adı ile Cuellar göstergeleri adını taşıyordu. Bu belgeyi Kipriannu'nun kabul etmeyişi, imzalamayışi şiddetle eleştirdiler.

DİSİ Genel Başkanı Klerides Kiprianu'nun bu yaptığının partiler arasında varılan mutabakata tamamen ters düştüğünü ve tek yanlı insiyatif kullanılarak gerçekleştirildiğini söyledi. AKEL Genel Sekreteri Papyuannu ise, "In the National Council which comprised political party leaders and was presided by Mr. Kyprianou, it was unanimously decided to accept the indicators..." demıştır. Yani, Kiprianu'nun başkanlığındaki tüm parti liderlerinden oluşan ulusal konseyde göstergelerin kabul edilmesi oybirliği ile karara bağlanmıştı. Bundan sonra Papyuannu, Kiprianu'nun nasıl bu işten caydığını, vazgeçtiğini anlattıktan sonra konuşmasının son kısmında şu çarpıcı, vurucu sözleri kullanıyor.

"Kiprianu did not have the right at the beginning of the summit meeting to ask for the negotiation of every issue once again." "Kiprianu doruk görüşmesinin başında bütün konuların yeniden müzakereye açılmasını talep etme hakkına sahip değildi" diyor. "The points of disagreement could have been discussed in new Summit meetings to be held subsequently." Uzlaşmaya varılamayan noktalar ilerdeki başka doruk görüşmelerinde ele alınıp tartışılabilir. "By demanding that the points already agreed upon should be re-negotiated, Kiproanu destroyed the progress already made..." Hâlâ hazır anlaşılmış noktalar üzerinde tekrar müzakere açılmasını talep etmekle Kiprianu bugüne kadar kaydedilen ilerlemeyi mahvetmiştir. Bunlar Papyuannu'nun sözleri. Biraz önce DİSİ Genel Başkanı Klerides'in sözlerine de atıfta bulunmuş-tuk. Daha sonra yine DİSİ'den bir başka milletvekili Yerodiyuannu diye birisi şöyle diyor. "Mr.Kiprianu's philosophy was made clear in 1977 Mr.Kyprianu opposed the Makarios-Denktaş Summit Agreement (The Four Guidelines) and never adopted the idea of a federal solution." Kiprianu'nun felsefesi 1977'den belli idi. O tarihlerde Kiprianu-Makarios-Denktaş doruk sözleşmesinin dört temel maddeyi benimsememişti. Ve devam ediyor ve şu çarpıcı sözleri söylüyor Yerodiyanu. "Mr. Kiprianu never abandoned his stand."

Mr. Kiprianu bu tutumunu hiç değiştirmedi. Bu tutumundan hiç vazgeçmedi. "Although Mr. Kiprianu claims from time to time that he is not against federation, he has never adopted this idea and has always waged a struggle against it." Her ne kadar Kiprianu zaman zaman federasyondan yana olduğunu söylüyorsa da bu ülküyü, bu ideali hiçbir zaman benimsememiştir ve buna karşı uğraş vermiştir. "Mr. Kiprianu does not want a federal solution." Bay Kiprianu federal bir çözüm istemez demektedir.

MALLI EGITIM VE KULTUR BAKANI SALIH COŞAR (Yerinden)-
Bizi destekliyorlar yani.

NACI T.USAR (Devamla) - Durun efendim, geleceğim, acele etmeyin, acele atmeyin.

Daha sonra AKEL milletvekillerinden Jartidis söz alıyor ve şu çarpıcı sözleri söylüyor. "It is wrong to claim that the Cyprus problem is one of invasion and occupation." Kıbrıs Sprununun bir istila ve işgal sorunu olduğunu iddia etmek yanlıştır. "It should not be forgotten that the two communities waged bloody struggles in the past." Unutulmamalıdır ki geçmişte iki toplum arasında kanlı mücadeleler olmuştur. Ve AKEL Genel Sekreteri Papayuanu 21 Şubat 1985 tarihli toplantıda ikinci kez söz almak ihtiyacını duyuyor ve bu sefer daha çarpıcı sözlerle şunları söylüyor. "Kiprianu never adopted the basis of federation which was agreed upon by Makarios and Denktaş and Kiprianu never exerted any effort for the solution of the Cyprus problem on the basis of a federation. Kiprianu never respected the summit agreements.

Özetle Kiprianu'nun hiçbir zaman Makarios-Denktaş Kiprianu'nun Doruk Anlaşmalarını benimsemediğini vurguladıktan sonra Kiprianu'nun hiçbir zaman Doruk Anlaşmalarına saygı duymadığını ifade etmiştik. Ve bütün bu müzakerelerden sonra çok iyi hatırlayacaksınız sayın milletvekilleri ki Kipriannu'yu taş altında sıkıştırmak için Kiprianu'nun Doruk görüşmelerini ve Doruk Anlaşmalarını sabote etmesini engelleyebilmek için Rum Temsilciler Meclisi bir de karar geçirmek durumunda kalmıştır. 23'e 12 ile de bu kararını geçirmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 21 Şubat 1985'de ve izleyen günlerde Rum toplumunda siyasal ortamda gerçekten federasyon lehine bir kıpırdanma, bir hareket görüyorduk. Bu kıpırdanma ve harekettten biz Türk tarafı olarak ne ölçüde yararlandık? Cumhurbaşkanı ile Meclis çoğunluğu arasında Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak Cuellar Belgeleri ile ilgili olarak federasyon konusu ile ilgili olarak çok ciddi bir tartışma oluyor ama biz Türk tarafı olarak bu tartışmayı görmezlikten geliyorduk, bu tartışmayı hafife alıyorduk ve hatta ve hatta bazı merkezlerimizden yayınlanan yorumlar ile bunların danışıklı dövüşler olduğunu yayıyorduk Böylece o moment yitirildi gitti. O moment yitirildi. Eğer bir de bu tarafta gerçekten başka ülkeler peşinde olmasaydık ve dünya kamuoyuna açıkladığımız gibi federasyon tezinin samimi isteklileri ve savunucuları olsaydık o tarafta böylesine meydana gelen bir kaynamadan yeterli yarar elde edebilir oradan hareketle federasyona doğru daha sağlam adımlar atabilirdik. Kiprianu neticede Papanleu ile olan siyasal bağlılığının sonucunda, yanında Lissarides ile birlikte Rum siyasi yaşamına Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak bir kez daha çok ciddi bir sertlik taşıyabilmiştir.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Suçlu ayağa kalk.

NACİ T. USAR (Devamla) - İşin o noktasında biz Türk tarafı olarak bu hareketlenmeden yeterli yararları elde edemedik. Çünkü ben o samimi inançtayım ki bunu da istemedik, bu yararı elde etmeyi de istemedik.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

SALİH COŞAR (Devamla) - Atlama ondan sonraki gelişmeyi de anlat bize.

NACİ T. USAR (Devamla) - Hangi gelişmeyi? Şimdi ise sıkışık bir vaziyette durum gidiyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Mart'dan sonra ne oldu? Mart 85'den sonra.

NACİ T. USAR (Devamla) - Sıkışık bir vaziyette durum gidiyor efendim. Bizim tarafta olanlar da meydanda, o tarafta olanlar da meydanda. Olan ne yazık ki barış ideallerine oluyor. Olan bu topraklara barış getirme umutlarına ve heveslerine oluyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Adam masaya oturmaz.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden) - İki negatif uğraşırsınız memleketin içinde...

NACİ T.USAR (Devamla) - Cebir olsa idi iki negatiften bir pozitif olurdu ama ne yazık ki bu bir cebir problemi değildir. Cebir problemlerinden daha karmaşık ve karmaşıklaştırılmış bir Kıbrıs Sorunu ile karşı karşıyayız.

BAŞBAKAN DR.DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Güneyde ve kuzeyde.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Öyledir.

NACİ T.USAR (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Sağ bu memleketi bu duruma getirdi.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Sollar hep güllük güllüstanlık.

NACİ T.USAR (Devamla) - İşin bu noktasında biraz önce saydığım esas Kıbrıs Sorununa varmazdan önce ikinci derecede görülen ama aslında çok önemli ve temelli olan bazı aşamalar vardır demiştik ve bu aşamalardan bir tanesininde güven getirici önlemler olması olduğunu belirtmiştik. Bu güven getirici önlemler için konuşulmuş, bizim kabule hazır olduğumuz açıklanmış noktalar vardır. Maraş'ın Birleşmiş Milletler gözetiminde ortak bir yönetimle açılması, uçak alanının her iki toplumun istifadesine sokulacak şekilde yeniden hizmete sokulması, fabrikaların çalıştırılması,

Örgütlerin temasları vesaire.

Bir son örnek üzerinde durmak istiyorum. Burada eleştirdiğimiz KKTC'nin dış politikasıdır. Friends of Cyprus bizim iddialarımıza göre Rum yanlısı progreek bir kuruluş. Bazı faaliyetler yapıyor. Eskiden de yaptı, en sonuncusunu bu ay içinde yaptı. Rum tarafından sekiz, Türk tarafından sekiz kişi çağırıldı. Tartıştı arkadaşlarımız. Bu parlamentodanda dört kişi orda hazırды. Bu parlamentodan dört milletvekili. Sayın Özgür, Sayın Durduran, Sayın Soyer ve Sayın Curcioğlu. Dört tane de milletvekili-miz Friends of Cyprus'un düzenlediği bu toplantıda hazır bulundu. Çeşitli partilere mensup ne bu milletvekillerimize, ne eski başbakanlarımıza dahi itimat edilmedi ve orda temsilci Sayın Tansel Fikri sadece çok önemli bir diplomatik pot değil, aynı zamanda çok önemli bir siyasal pot ve onun da ötesinde çok önemli bir muşeret potu kırdı. Sayın Tansel Fikri, 5 Aralık 1986 tarihli yerli basınımıza da yansıyan bir demeç verdi Anadolu Ajansına ve şöyle dedi. Kuzey Kıbrıs'tan gelen bu heyetê ne Cumhurbaşkanımız Rauf Denktaş, ne de Hükümetimiz bu görüşmelere katılma yetkisi vermiştir. Bu Sayın Denktaş'ın tamamıyla iradesi dışındadır. Kıbrıs'ın geleceğini tartışma yetkileri de yoktur. Bu kişiler şahıs bazında konuşuyor. Önemi olmayan bu görüşmeler Sayın Denktaş'ın hayli başarılı geçen Londra ziyaretine karşılık İngiliz parlamentosundaki Yunan ve Rum lobisinin ayarladığı yapay, düzmece ve göztermelik bir senaryonun ürünüdür. Kıbrıs'ın Dostları Cemiyetinin davetlisi olarak toplantıya katılan Kıbrıs Türk Heyetinde, bir kez daha hatırlatalım Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı ve milletvekili Ozker Özgür. Sayın Toplumcu Kurtuluş Partisi milletvekili Durduran, Ulusal Birlik Partisi milletvekili Sayın Curcioğlu, Dev-İş'i temsil etmekle beraber yine Cumhuriyetçi Türk Partisi milletvekili Sayın Ferdi S.Soyer

Sayın Osman Örek eski Başbakanlardan, Meclis Başkanlığı yapmış, Başbakanlık yapmış, Meclis Başkanlığı yaptığı dönemlerde Cumhurbaşkanlığına vekâlet etmiş bir zat. Gazeteci Akay Cemal, gazeteci Reşat Akar ve yazar Ahmet Gazioğlu bulunuyordu. Sayın Tansel Fikri de diyor ki; bir diyor; siz diyor alet oldunuz Friends of Cyprus'a Friends of Cyprus'un bu toplantısı düzmeceydi, amaç da Denktaş'ın Londra ziyaretinde yarattığı olumlu havayı bozmaktır. Takip edebildiğim kadar Friends of Cyprus'un toplantı tarihi tesbiti Sayın Denktaş'ın Londra ziyaretinin tarihinin tesbitinden çok önceydi. Bu bir.

İkincisi, bu toplantıda taraflar oturup bir takım müzakereler yapacaklardı. Sadece liderlerin konuşmasıyla Kıbrıs Sorununun çözümlenemeyeceği aşikârdır. Kıbrıs Sorunu liderlerin dışındaki siyasal, sendikal, demokratik kuruluş temsilcilerinin de, basın ve sendikaların da oturup konuşmasıyla çözüme yardımcı olacak bir sorundur. Dava tekelciliği yapmasın kimse. Kimse de dava tekelciliği yapmaya kalkışmasın. Yani Sayın Özker, Sayın Soyer, Sayın Durduran, Sayın Curcioğlu, Sayın Örek ve diğerleri, orda oturup konuşma ile davayı ve külliyen hepimizi satılığa mı çıkarmışlardır ki Sayın Tansel Fikri bu terbiyesizliği yapabiliyor? Cumhurbaşkanı diyor görevlendirmede kendilerini ve Cumhurbaşkanının da bundan haberi yoktur. Belli ki Tansel Fikri Sayın Cumhurbaşkanıyla en azından bir telefon konuşması yaptı. Bu da belli. E, peki eğer yaklaşım ve tutum bu olur ise biz ister batılı, ister doğulu, ister bağlantısız dostlarımızla hakikaten iki toplum arasında bir yumuşama ve giderek bir barış istediğimizi nasıl anıltacağız tutum bu olur iken?

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Anlatmanı istemezler zaten.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ha, demek ki anlatmanızı istemiyorlar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bizden üç, Rum tarafından da üç arkadaşın katılımıyla altı kişilik bir komite oluşturuldu ve bu komite, geldik, görüştük, ortak bir deklarasyon yayınlayabilir miyiz, yayınlayamaz mıyız, yayınlayacaksa nasıl bir metin yayınlayabilirliğin müzakeresini yaptılar ve en sonunda bir de ortak metin hazırladılar.

Bu ortak deklarasyonda Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu görüşlere yer verilmişti. Bunun müzakeresini yapacağız şimdi. Milli dava nedir? Milli dava Friends of Cyprus'un toplantısında neresinden ve hangi derecede yara almıştır ve zedelenmiştir? Bunun etüdünü bu Mecliste yapmak durumundayız. Ortak deklarasyon şöyle;

"1. Kıbrıs'ın yeniden bütünleşmesini sağlayacak iki bölge, iki toplumlu, federal esasa dayalı adil ve kalıcı bir çözüm için gerekli karşılıklı anlayış ve güveni geliştirmede toplumlar arasında yakınlaşmadan yanayız." İşte sizin altına imzalarınızı koyduğunuz o güven getirici önlemler bunlardır. Güven getirici önlemler için çalışma yapılsın diyor deklarasyon.

"2. Kültürel temaslar, ortak sosyal ve sportif etkinlikler teşvik edilmelidir ve konferansa katılan bizler ekte belirtilen alanlarda etkinliklerin gerçekleşmesi yönünde elimizden gelen çabayı harcayacağız." Bir temenni ve bir çabanın harcanacağına dair ortak bir ifade. Ondan öte bir şey yok. Ki Sayın Denктаş'ın kendisi arada bir ansızın atılır, sporla da ilgilenir, milli takım gelsin gitsin, gelmesin, gitmesin diye beyanatlara da verir. Bazan sporla da ilgilenir. Sporla ilgilendiği zamanlarda verdiği demeçlerden bir tanesi de Örneğin zamanında Kanada televizyonuna verdiği demeçlerden biri de iki toplum arasında sportif temaslar olsun, ressamlar, sanatçılar, sergiler açsın. Bir takım müzakereler olsun, bir yakınlaşma olsun demişti. Burada da söylenen bundan başka bir şey değildir. İki toplum arasındaki temaslardan söz ediliyor.

"Gençliğin toplumlararası dostluk anlayışıyla yetiştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. İki toplum arasındaki husumet, nefret ve ön yargıları silmek amacıyla okullardaki tarih ders kitapları gözden geçirilmelidir." Karşılıklı olarak tarih kitapları gözden geçirilmeli, husumet, nefret ve ön yargılara karşı bir takım tedbirler alınmalıdır deniyor burada. Ya bir sorunuz vardır, bu sorunu çözmek için alınmış kararlarınız vardır, ya bir sorunuz vardır bu sorunu çözmek için altına imza koyduğunuz ilke anlaşmaları, doruk anlaşmaları, uluslararası belgeler vardır, ya da bu sorunu çözmek için bir takım temasların ve yakınlaşmaların yapılması gerektiğini söyleyenlere karşı çıkıyorsunuz. İşte bunu anlamaya olanak yoktur.

"4. Kuzey ve Güney arasındaki ekonomik dengesizlik potansiyel tehlike içerir ve giderilmelidir. Her iki tarafın karar mercilerini, doruk anlaşmalarını uygulamak, adadaki durumun normalizasyonu yönünde gerekli önlemleri almak, ve

tasarlanan federal çatı için gerekli ekonomik temeli atmak yönünden teşvik edemeyi kabul ediyoruz." Burda doruk anlaşmalarından söz ediliyor ki Kiprianu'nun bunları inkâr ettiğini biraz önce Rum Temsilciler Meclisinin bazı tutanaklarından size aktarmış bulunuyorum. Kiprianu'nun inkâr ettiği şeyler çerçevesinde Kıbrıs sorununun çözümünün gerektiğine parmak basılıyor.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Üstelik Kiprianu'nun adamı da vardı o heyette.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kiprianu'nun adamı da vardı, DİSİ'nin adamı da vardı, hepsinin adamı da ordaydı. Federal çözümden bahsediliyor ki Kiprianu'nun federal bir çözümü benimsemediği gene size biraz önce dikkatinize getirdiğim Rum Temsilciler Meclisi tutanaklarından bellidir. İki toplum arasındaki ekonomik dengesizliğe dikkat çekilmiştir ve Türk toplumunun ekonomik yönden geliştirilmesinin önemine işaret edilmiştir. Durmadan biz söyleyip durmaz mıyız? Rum toplumu ilerledi, Türk toplumu geride kaldı. Türk toplumu da Rum toplumunun ekonomik seviyesine çıkarılmalıdır. Federal Anayasaya bunun için kurallar konmalıdır. Uluslararası fonlar bu işe seferber edilmelidir diye biz söylemiyoruz? Haaa! Denктаş söylemeye hak ve salâhiyet sahibi, Sayın Atakol da söylemeye hak ve salâhiyet sahibi, ama başkaları, başkaları intipüften adamlar canım, onların hakkı ve yetkisi var mı? Onlar birilerini mi temsil ederler, onlar koro dışı iblisler, onlar yezitler, onlar Kıbrıs sorunuyla ilgili hiçbir şey söylemeyecekler.

Onlar uyarlarsa uyarlar, gelirler bizim çizgimize. Gelmezlerse işte televizyonumuz, işte basınımız, işte radyomuz, işte çeşitli propaganda araçlarımız ve devlet gücümüz. İşte devlet olanaklarımız ve partizanlığımız, gelmezlerse Rumcu deriz, hain deriz, memleketi, vatani, milleti satacaklar deriz, olmazsa partililerini baskı altına alırız, sindiririz, altlarını kazınmak için de zavvalı ve çaresiz bir çaba harcarız. Felsefe, mantık, anlayış, mentalite böyle görünüyor ve böyle ise bu bizim bir yere gideceğimiz bundan yoktur. Asıl milli ağız çağrısını bizim iktidara yapmamız gerekiyor gibime geliyor.

(Meclis Başkanı Hakkı Atun ~~Başkanlık Kuvvetleri~~
Sait Güven'den devralır.)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ortak deklarasyon taslağından okumaya devam ediyorum.

5. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin adil bir çözüm için çabaları başarmak kararlılığı ile devam etmelidir, çabaları devam etmelidir. Bu doğrultuda elimizden gelen çabayı harcamakta kendimizi yükümlü sayıyoruz.

İşte Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar'ın iyi niyet girişimlerine genel bir destek. Ve altında da biraz daha ayrıntılarda kalem kalem yapılması gereken bazı işlerle ilgili ayrıntılar. Ne var ki bu ortak deklarasyon taslağında? Satış senedi niteliği bunun neresinde? Buna karşı çıkıldı, ortalık velveleye verildi. Bir pot kırıldı. Bu kırılan potu ise bugün basında yayınlanan bir

açıklamasıyla Sayın Ahmet Gazioğlu'na tamir ettirmeye çalıştılar. Sayın Ahmet Gazioğlu bugünkü yerel basınımızda yer alan açıklamasında, diyor ki bu ortak deklarasyonun imzalanmasını ben engelledim. Yani Tansel Fikriyle bu işin alakası yoktur. Cumhurbaşkanıyla, Hükümetle bu işin alakası yoktur. Sakın ola kimse bu ortak deklarasyonu, olumlu içerik taşıyan bu ortak deklarasyonu onların bir girişimi ile imzalandı sonucunu çıkarmasın. Bu ortak deklarasyonu ben engelledim. Tansel Fikri engellemedi, Cumhurbaşkanı engellemedi, Hükümet engellemedi. Çünkü gerçekten çok ayıp olur dünya öğrenirse, böyle iyi niyetle hazırlanmış, dengeli ve bizim milli tezimiz bakımından sakınca taşımayan, aksine yararlı bir ortak deklarasyonun yayınlanmasını, imzalanmasını, Türk yetkililer engelledi şeklinde dünya kamuoyunda bir kanı uyanırsa bizim yönümüzden bu gerçekten ayıptır, ayıbın ötesinde yüz karasıdır. Onun için plânlı mı, plânsız mı? Konuşuldu mu, konuşulmadı mı bilmiyorum, Sayın Ahmet Gazioğlu bu işi kendisi yükledi ve dedi ki bu helvayı ben yedim, bunu Tansel Fikri yemedi, bunu Hükümet yemedi, bunu Denktaş yemedi, bunu yetkililer yemedi.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Karıştırdın galiba helvayı...

NACİ T. USAR (Devamla) - Çok duymalara karşı Sayın Beşeşler, çok duyarlı oluyorsunuz son günlerde. Onun için biz de deyimlerimizi seçiyoruz. Herse diyecettik, helva dedik. Daha yumuşak olsun diye.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Onu anladık da yani belli ettik, anladığımızı belli ettik.

NACİ T. USAR (Devamla) - Tamam efendim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi Sayın Atakol'a sorarım, Sayın Tansel Fikri

Bu Friends of Cyprus'un düzenlediği bu toplantıdaki konularla ilgili olarak Dışişleri Bakanlığından herhangi bir talimat aldı mı? Aldıysa bu talimat nedir? Yok eğer herhangi bir talimat almadan biraz önce üzerinde durduğumuz ve yorumladığımız ortak deklarasyonun imzalanmasını engellemiş ise, yani kendi başına hareket etmiş ve çok önemli politik ve diplomatik bir hata işlemiş ise, Bakanlığınızın en azından yönetsel olarak aldığı herhangi bir önlem var mıdır? Bakanlığınız Tansel Fikri hakkında yönetsel bir önlem almayı düşünüyor mu?

Yine Sayın Atakol'a sorarım efendim. Sayın Atakol'a sorarız, çünkü aramızda iyi bir diyalog vardır. Çeşitli konularda biz istediğimiz zaman bize verebileceği ölçülerde bilgileri bugüne kadar esirgememiştir. Onun için Meclis kürsüsünden de bir kez daha soruyorum. Sayın Atakol bu ortak deklarasyon hakikaten bizim çizilmiş resmi Kıbrıs davamız ile çelişkili yanlar içeriyor mu? Heyet girmeden önce sizinle görüş alışverişi yaptı mı? Yapmış ise bu heyetle ilgili olarak Sayın Tansel Fikri'ye bir bilgi, bir bilgi notu en azından, gönderdiniz mi? Eğer bunların hepsini yaptıysanız, eskiden milletvekilliğinde aynı sıraları paylaştığımız bu arkadaşım hakkında bu tutumundan ötürü derhal işlem başlatmanız gerekir. Bu kadar ucuzlamanın bu işler artık. Hade anladık, Sayın Eroğlu bir CTP milletvekilini Türk Bayrağını yırtan bir ruma benzetir, lâfını atar. Hade anladık, Sayın Denктаş, Romen Diyojen gibi elinde fener köşe köşe, bucak bucak hain arar. Hade

anladık, siyasal rekabet şartları içinde siyasal karşıtlarınıza rumcu, hain, ve saire demeyi geçer bir politik akçe olarak görmektesiniz. Ama hiç olmazsa bu işi memurlarınız yapmasın. Bu işi artık kararnameler ile tayin ettiğiniz kişiler yapmasın. Biz de en azından bir seviye tutturulmasını istemekteyiz bu işte. Hiç olmazsa seviyemizde insanlar bize bu gibi tavizlerde ve ithamlarda bulunsunlar.

İşte işin bu noktasında Kıbrıs'ın yaşadığı bir başka acı gerçeğe daha temas etmek istiyoruz. Güneyde federasyonu kabul edenler, Türklerle oturup anlaşmamız gerekir diyenler, bütün göçmenler yerlerine dönemez artık diyenler, Türk askeri adadan çekilmeden de geçici Hükümet kurulabilir ve toplumlararası görüşmeler başlayabilir diyenler, Türkçülükle suçlanır, Türk tarafında, Kuzeyde ise federasyonu içtenlikle savunanlar ve Kıbrıs'ta adil ve kalıcı bir barışı isteyenler de Rumculukla suçlanır. Ara yerdeki kahramanlar ise memleketi yeni felâketlerin eşiğine gözünü kırpmadan götürebilecek milliyetçi efendiler ve ağalar. Her iki toplumda da. İşte biz bu çarkı kırmak istiyoruz. En azından bu gidişi yumuşatmak istiyoruz. Eğer Kıbrıs sorunuyla ilgili olarak geçmişte yapılan görüşmeler tekrar başlatılırsa, eğer Sayın Cumhurbaşkanı yine parti yetkililerini ve Hükümet yetkililerini bir araya getirerek bu konuyla ilgili olarak tartışmalar ve müzakereler başlatmak istiyorsa, Cumhuriyetçi Türk Partisi kanadı olarak biz buna hemen katılmaya hazırız. Ama öyle görünüyor ki Sayın Cumhurbaşkanı bugünlerde başka tepelerde gezmeyi tercih etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; uluslararası formlardaki tutumumuz hakkında da biraz durmak istiyoruz. Biz deriz ki iktidar olarak bu muhalefet bütün işleri berbat eder bu muhalefet. Şu Özgür, şu Durduran ne dikkatsiz demeçler verirler.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Kendini ne saymıyorsun?

NACİ T. USAR (Devamla) - Ne dikkatsiz yazılar yazarlar ve hep Ruma malzeme taşırlar. Bu Rum da alır bu malzemeleri doldurur torbasına, gider dünya önüne, devirir torbayı, içindekiler dökülür, saçılır ve bütün dünya da Özgür'ün, Durduran'ın, yani bu muhalefetin yaptığı bu işleri görür ve dolayısıyla bu işten Rumlar kazançlı çıkarlar, yani şimdi farzediniz ki Sayın arkadaşlar, federasyon tezinden uzaklaştığınızı görürüz, söylemeye elim, kaçak işçiler sorunu üzerinde durmayalım mı? Ekonomik bütünleşme, ekonomik entegrasyon paketiyle Kıbrıs Türk Toplumuna, onun ekonomisine, sosyal, siyasal yaşamına getireceğini gördüğümüz en azından, endişesini duyduğumuz sakıncaları konuşmayalım mı?

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Ayrımcılığı konuşmayalım mı?

NACİ T. USAR (Devamla) - Ayrımcılığı konuşmayalım mı? Gittikçe toplumumuzun almahta olduğu yeni çehreyi konuşmayalım mı? Bunun gelecek yönünden Kıbrıs Sorununun çözümüne ve Kıbrıs'ın hangi limana bağlanacağı meselesine katkı derecesini tartışmayalım mı? Bunları konuşmayacağız biz. Biz bunları konuşmayacağız. Ne yapacağız? Her sabah mahkûm

edilen TAK muhabirleri gibi Sayın Cumhurbaşkanının kapısına gideceğiz, ordan da Sayın Başbakanın kapısına, emret ağam, bugün hangi konuda muhaliflik yapayım diye soracağız. E, bu iş değil sayın arkadaşlar. Bunu hiç biriniz beklemesin. Yalnız bu konunun hiç de böyle olmadığını uluslararası toplantılara katılan bir arkadaşınız olarak rahatça söyleyebilirim. Kısa muhalefetin söylediği hususlar, Rum Toplumundan tarafından aleyhimize kullanılmak istense bile ki istenmektedir, zannettiğiniz kadar ne bir tahribat, ne de bir olumsuz netice doğurmaktadır. Asıl tahribatı doğuran nedir? Siz sürdürülebilir misiniz Sayın Denktaş'ı törenlerde? Törenlerde acaip acaip konuşmalar yapmasını engelleyebilir misiniz? Siz federasyon tezi güderken bunun samimiyetle güdülen bir tez olduğunu dünya önüne koyabilir misiniz? Siz Anavatanla bütünleşme sözlerinin aslında federasyondan bir inhiraf olmadığını anlatabilir misiniz? Siz Kuzey Kıbrıs'a ekonomisiyle, sosyal yaşamıyla verilmekte olan yeni çehrenin artık federasyona doğru gidişe, ekonomik ve sosyal maddi engeller yaratan bir yapı oluşturduğunu gizleyebilir misiniz? Bunlar esaslı meselelerdir. Siz hep konservatiflerle konuşursunuz ama biz dünyanın öbür yüzüyle de konuşuruz. Sosyal demokratlarla, sosyalistlerle, komünistlerle de konuşuyoruz, bütün dünyanın endişesi Özker Özgür'ün, Durduran'ın, CTP'nin, TKP'nin, muhalefetin söylediği noktalarda değil, bütün dünyanın endişesi Sayın Denktaş'ın, Sayın Eroğlu'nun, UBP'nin ve onların yayın organlarının

günlük politika içerisinde verdikleri mesajlardan kaynaklanmaktadır. Bu liderliğin, bu yönetimin federasyon diye bir tezi yoktur. Bunlar önce ayrılığın devamını, ondan sonra da taksimi hedeflemektedirler şeklindeki kanıyı kendi demeçlerinizle, kendi politikanızla, siyasanızla siz yaratmış bulunuyorsunuz. Biz de bunları gidermeye çalışıyoruz koşuşarak, Avrupa Konseyi koridorlarında ve kafeteryasında. Kimsenin toprağında bir karış gözümüz olmadığını söylemeye çalışıyoruz. Rum toplumuna saygımız olduğunu söylemeye çalışıyoruz. İki toplum arasında barış köprüleri kurulmasını istediğimizi söylemeye çalışıyoruz. Ama bu arada siyasal eşitliğimizi vurgulamaya çalışıyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok ucuzdur bu itham. Muhalifler ruma malzeme verir. Aman ey muhalif sabahleyin hangi türden muhaliflik yapacağını gel bana sor ki malzeme vermeyenin felsefesi ve anlayışı tamamen temelsizdir ve tamamen iç politik etkiler ve kaygular ile yaratılmış, ondan sonra da dönülüp yaratılana inanılmıştır. Tahtayı yontan yontucu onu yontar, put haline getirir, sonra da evvelâ kendisi secdeye varıp o puta tapınır. Sizin de bu konuda yaptığınız budur. Siz muhalefet Ruma hizmet ediyor diye iç politikada malzeme olarak kullanmak istediğiniz bir takım konuları, sonra da döndünüz, gerçekten buna samimiyetle inandınız. Biz de bin bereket çıktık birkaç tane uluslararası toplantıya gittik ve kazın

ayağının hiç de böyle olmadığını, işin tamamen tersi olduğunu ibretle gördük. Yalnız bizim liderliğimizin söylediğini gözlemiyor dünya. Türkiye'deki liderlerin söylediklerini de gözlüyor. Hepsinin elçilikleri, temsilcilikleri vardır. Hepsinin elçiliğinde, temsilciliğinde Tünçe bilen görevlileri vardır. Gazetelerimiz, radyolarımız, televizyonlarımız izlenir, kim ne dedi, ne demedi bilinir, Devletine ona göre rapor edilir. Konservatifler bize göz kırıyor şimdi. Hristiyan demokratlar bize göz kırıyor şimdi. Batı kültüründe yerimizi almışız. Batı kültürünün en gerici odakları bize göz kırıyorlar ve biz de inanıyoruz ki hakikaten dünya bizi anlamaya başladı. Hayır sayın arkadaşlar; onlar bizi anlamış gibi görünüp kendi çıkarları doğrultusunda Kıbrıs sorunundaki gelişmeleri gözlüyorlar. Bunu anlayamayacak kadar siyasal deneyimsiz bir toplum değiliz. 83'te kurduk devleti diyoruz ama bir devlet anlamında kendi kendimizi yönetmeye başlayışımızın tarihi daha eski dönemlere denktir. 1965'te en azından Genel Komite ile, 1965'ten beri Genel Komite ile bu toplum yönetmeye, kendi kendini yönetmeye başlamıştır. Rahmetli Dr. Fazıl Küçük'e yapılan beyaz darbenin ürünü Genel Komiteyle. Bunca zamanlık deneyimlerimiz batılıların burjuva partilerinin, dünyayı yöneten tröstlerin, tekellerin, siyasal örgütlerin bizi anladıkları için değil, kendi çıkarları doğrultusunda bizi anlar gibi gördükleri için anladıklarını idrak etmeliyiz. Biz yerimizi batıda seçtik. Sayın Meclis Başkanımız konuştu, dedi ki hedef batıdır. Sayın Denktaş son Londra ziyaretinde batının güvenlik ihtiyaçlarından, güvenlik çıkarlarından söz etti. 1983'te Dışişleri Bakanı olduğunda daha yurt dışında dolaşırken, daha "eclisle müşerref olmadan Sayın Ertekün bir soru üzerine Geçitkale uçakalanıyla ilgili olarak benzer şeyleri söyledi.

Sayın Denктаş diyor ki: "We are well aware of Western security interests in our part of the world. We stand ready to discuss them at any time." Dünyanın bu bizim köşesinde, bu bizim kısmında batının güvenlik çıkarlarının çok iyi farkındayız, çok iyi bilincindeyiz ve bunları herhangi bir zaman görüşmeye hazırız diyor. Bu sözlerini Sayın Özgür yorumladığında Sayın Başbakan cevap olarak Sayın Özgür'ün yorumu çok abartarak yaptığını söylemeye çalıştılar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir kız istediğinde bile bir aile karşı taraf kızı verici bile olsa hemen verdim alın gidin demez. Kismetse olur der. Bu ifade de bunun gibi bir ifadedir. Sayın Denктаş'ın batının bölgemizdeki güvenlik çıkarlarından söz etmesi ve arkasından da bunları müzakereye hazırız demesi düür-cülükte kız anasının ve babasının kismetse olur demesinden başka anlam taşımamaktadır. Kim bunu nereye çekmeye çalışırsa çalışsın. Onun için biz yerimizi batıda aldık. Batı kulübünün uç urup pantolon giyen genç ve yoksul bir yeni üyesiyiz biz. Biz batının bu yoksul üyesi olarak batının şahlarına ve krallarına karşı mücadele ederek ancak toplumsal kişiliğimizi, mutluluğumuzu ve refahımızı kazanabileceğimizi idrak etmez ve batıdan anlayış ve şefaat dilenmeye devam edersek batının bize vereceği hiçbir şey yoktur. Bize vereceği hiçbir şey yoktur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Açarsınız radyo televizyonumuzu, Amerikanın sesinin ufak bir minyatürü mubarek. Orada anti sovyetizmi, orada sosyalizm düşmanlığını, orada ulusal kurtuluş hareketlerine ve bağlantısızlara karşı düşmanlığı bulursunuz. Orda hatta ve hatta ince ince İsrail propagandasını, İsrail yandaşlığını bulursunuz. Beri yandan arap ülkelerine göz kırparken.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bizim radyoda?

NACİ T. USAR (Devamla) - Bunun da adına işte bizi tanıyacaklar deriz. Batı kendi eşref saatinde ancak bizi tanıyacaksa tanır. Kendi eşref saatinde. Bizim eşref saatimizde değil, kendi çıkarlarının gerektirdiği zamanda batı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tanınması için dizginleri salı verecektir.

Ziya ül hak, Erşad, Sub, Faysal diğerleri ancak ve ancak batının eşref saatinde dizginler salıverildiğinde bizi tanıyacaklar. Bizim başarımız değil bu batının başarısı olur ancak. Çünkü biz o kadar kendimizi batının dümen suyuna kaptırdık gidiyoruz.

Sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler yok. Ama onlar bizi hiç istemez. Anlattın mı sen evvelâ? Sen onu istedin mi evvelâ onu söyle? Sosyalist prensiplere uygun olarak hareket eden partilere söylemediğini bırakmazsın, bağlantısızlar hareketi. Ya ben hatırlarım Sayın Denктаş'ınan kavga ettiydik biz Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi iki numaralı anfisinde 1968 yılında.

Kavgâ etmiştik Sayın Denkteş'la. Arap-çorap dediği Denkteş, bu lâfa kızdıydık ve kendisiyle kavgâ ettik. Bizim arapla çorabınan diyor geçirecek vaktimiz yoktur. Bunlar dünyadaki yerimiz açısından önemlidir. Biz dünyada yerimizi batı kulübünde aldığımız sürece , batının da sadece şahinler kanadı elimizden tutar ama ateşe mi bastırır, tikene mi bastırır, ısırgana mı, cırtatan otuna mı bastırır, orasını da onlar ve Allah bilir.

FADIL ÇAGDA (Girne)(Yerinden)- Tongaya bastırır Sayın Naci Talat kendi çıkarı açısından.

NACI T. USAR (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz, bu batı kulüpçülüğünün bize çok şeye mal olduğunu görmeye başladık. Umit ederiz ki iktidar kanadı da görür ve iktidar kanadı da ona göre kendisine bir çekidüzen verir. Daha başka tecrübelerimiz vardır bizim uluslararası temaslarımızda, onların üstünde fazla durmak istemiyorum. Çünkü, bazı dostlarımız hakkında iktidar kanadında ve onların aracılığıyla bazı milletvekili arkadaşlarımız üzerinde yaratılmış olan olumlu kanıları yıkmak istemiyorum. Ama, isim vermeden sadece şunu söyleyeyim ki, bazı dostlarımız da bize tonlarca donmuş et, bazıları feribot, bazıları uçak satmak için yanaşmıştır. Bu kadarını da bu çerçeveye geçmiş olayım ve daha fazla derinliğine inmeyeyim. Bu uluslararası toplantılarda gideriz ve deriz ki biz, biz Kıbrıs Türkleri çağdaş insanlarız. Doğrudur. Adam bakar, görür ki kravat takıyoruz, lisan biliyoruz, çatal bıçakla yemek yemeyi biliyoruz. Bir uygarlığımız

vardır. Diyoruz ki arkasından demokrasiyle yönetiliyoruz. Demokratik prensiplerle yönetiliyoruz. Arkadaşlar, çeşitli anti demokratik uygulamaları gören ve içerde kavga koparan arkadaşlarımız, bu heyetlerde bunu söyler ve savunur. Bizde demokrasi vardır der. Ama, bundan sonra, bu dokunulmazlıklar konusu gündeme bu şekilde getirildikten sonra, en azından ben, kendim, yurt dışında herhangi bir temasta bu hususun dünkü gibi savunuculuğunu yapmayacağım. Bunu da bu şekilde belirtmiş olayım. Yani biz, bir perdenin ışıkla yansıyan gölgeleri gibi gideceğiz dışarıya ve insanlara, biz tamamen sağlam ve demokratik prensipler üstüne oturmuş demokratik bir Anayasayla yönetilen bir ülkenin insanlarıyız. Her ne kadar bizim karşı çıktığımız bazı hususlar ve uygulamalar olmakla birlikte demokrasi hem işliyor, hem gelişiyor diyeceğiz, sonra da burada dokunulmazlıklarımızın kaldırılmasıyla ilgili dosyalar olacak. Yani, bundan sonra biz böyle birşey söyleyebilir miyiz? Yaratılan görüntüyü bile küçümseyen bir anlayışla karşı karşıyayız. Bir görüntü yaratıldıydı burda, bir vitrin yaratıldıydı. Bu görüntü ve vitrin ilâhlar öfkelenildiğinde önemini kaybediyor. Ama bununla, Kıbrıs Türk Toplumunun davasına, dünyadaki yerine bir darbe, bir tahribat mı geliyor? Kimin umurunda? İlâhlar payını alacak, ilâhlar kanını içecek, doycak ilâhlar, tatmin olacak, ayin tamamlanacak, ayin tamamlandıktan sonra herşey tekrar normale dönecek. Bu anlayışla hareket ediliyor bizim gördüğümüz kadarıyla.

bundan sonra, bu dokunulmazlıklar konusu gündeme bu şekilde getirildikten sonra, en azından ben, kendim, yurt dışında herhangi bir temasta bu hususun dünkü gibi savunuculuğunu yapmayacağım. Bunu da bu şekilde belirtmiş olayım. Yani biz, bir perdenin ışıkla yansıyan bölgeleri gibi gideceğiz dışarıya ve insanlara, biz tamamen sağlam ve demokratik prensipler üstüne oturmuş demokratik bir Anayasayla yönetilen bir ülkenin insanlarıyız. Her ne kadar bizim karşı çıktığımız bazı hususlar ve uygulamalar olmakla birlikte demokrasi hem işliyor, hem gelişiyor diyeceğiz, sonra da parti dokunulmazlıklarımızın kaldırılmasıyla ilgili dosyalar olacak. Yani, bundan sonra biz böyle birşey söyleyebilir miyiz? Yaratılan görüntüyü bile küçümseyen bir anlayışla karşı karşıyayız. Bir görüntü yaratıldıydı burda, bir vitrin yaratıldıydı. Bu görüntü ve vitrin ilâhlar öfkelendiğinde önemini kaybediyor. Ama bununla, Kıbrıs'la Türk Toplumunun davasına, dünyadaki yerine bir darbe, bir tahribat mı geliyor? Kimin umurunda? İlâhlar payını alacak, ilâhlar kanını içecek, doycak ilâhlar, tatmin olacak, ayin tamamlanacak, ayin tamamlandıktan sonra herşey tekrar normale dönecek. Bu anlayışla hareket ediliyor bizim gördüğümüz kadarıyla.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu uluslararası temaslarda bir de heyet meselemiz vardır. Heyetlerimize biz eğer parlamentolar düzeyinde bir temas ise parlamenter göndereceğiz. Vazgeçelim biz hele hele hele sayın arkadaşlar, saygım sonsuzdur bilgisine herşeyine saygım ve itimadım sonsuzdur ama on onbeş yıl önce aynı koridorlarda Türkiye Cumhuriyeti Parlamento Heyetinin bir üyesi olarak yürüyen, gezen, temas yapan bir sayın bilim adamını onbeş sene sonra bu sefer Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti heyetinde teknik bir eleman olarak götürürseniz aynı koridorlara, aynı salonlara, aynı kafeteryaya, adam size arkanızdan bakar ve iç geçirir. Nezir bunların hali diye.

Komite aşamasında söylediğim gibi, daha önce ikili görüşmelerimiz sırasında da çeşitli uyarılarda bulundum ve bu heyetlerimize öyle hep hukukçular oluşturmak gibi bir gayretten vazgeçelim. Bu temaslar hukuki olmaktan çok siyasaldır. Bu temaslarda hukuk konusunda da asgari bilgisi olacak ama siyasette uzman insanlar görevlendirilmelidir. Sayın Zaim Necatigil şimdi gerek Meclisin, gerek Dışişlerinin gönderdiği bütün dış temas gruplarında görevlidir.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Konuyu iyi bilir herhalde.

NACİ T. USAR (Devamla) - Konuyu bende iyi bilirim, Zaim'den de daha iyi bilirim. Başkası da bilir Zaim'den iyi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Herhalde diyorum Sayın Naci Talât.

NACİ T. USAR (Devamla) - Zaim Necatigil'in hukuksal etüdü konusunda brif etsin milletvekillerini ama görülmemiştir bir parlamento heyetinde bir Başsavcı. Avrupalı kafayla düşünelim diyoruz, Avrupalı kafayla da düşünmüyoruz. Bir parlamento heyeti geliyor bu konseye kavga edecek, mücadele edecek bu konseyde temsiliyet konusunda. Kimin temsiliyeti? Kıbrıs Türk Meclisinin temsiliyeti konusunda kavga verecek. Bu kavgayı e, işte attarney general'imiz beraberdir bizimle lütfen onu dinleyiniz diye ona havale edecektir.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Bakan dosya düzenlemek için gidiyor oraya.

NACİ T. USAR (Devamla) - Yok efendim bu olacak iş değildir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aynı yanlışlığı Sayın Zaim Necatigil'i Türkiye Cumhuriyeti Dış İlişkiler Komisyonunun davetlisi olarak gidildiğinde de işliyoruz. Aynı hatayı onu da götürüyoruz. Onu oraya götürmekle de hata işliyoruz.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Orda ne yapıyor. Gittiğinde akıl yani veriyor danışma mı yapıyor, akıl mı veriyor?

NACİ T. USAR (Devamla) - Ne yaptığını ne yapmadığını burada söylemek istemiyorum ama ben bu işlerin hangi seviyede ise o seviyede dikkat göstererek, özen göstererek yürütülmesi gerektiğini anlatmaya çalışıyorum ve heyetlere hukukçudan ziyade siyaseti bilenleri götürmenin gerektiği üstünde duruyorum. Çünkü hukuk yönünden bizim dış dünyaya anlatabileceğimiz bir şeyimiz yoktur. Rumların da yoktur. Siyaset yönünden vardır. Siyaset yönünden anlatacaklarımız vardır. Bu konular üzerinde başka bir zaman da görüşlerimizi ayrıntıda söyleyebiliriz. Bu heyetlerin oluşumu, hukuk, siyaset ağırlığı dengesi konularındaki görüşlerimizi başka zaman söyleyebiliriz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmam biraz daha uzayacaktır, onun için Başkanlık Divanını, Başkanlığı uyarıyorum bu konuda.

ENVER EMİN (Lefkoşa) (Yerinden) - Yarın.

BAŞKAN - Ne kadar daha sürebilir Sayın Naci Talât?

NACİ T. USAR (Devamla) - Bir yarım saat daha sürebilir Sayın Başkan. Yarım saat daha sürebilir.

BAŞKAN - Sayın Genel Kurul, yarım saat daha uzayarak...

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Toplantımız var efendim mutabakata uyulsun.

BAŞKAN - Mutabakatta, eğer tekrar mutabakat sağlanırsa devam edebilir şekilde mutabakat var.

- 1917 -

NACİ T. USAR (Devanla)- Yarına kalmasını tercih ederim efendim. Yarına kalmasını tercih ederim.

BAŞKAN - Peki efendim.

NACİ T. USAR (Devanla)- Çünkü, bizim de Girne'de bir etkinliğimiz vardır.

BAŞKAN - Peki, birleşimi yarın saat 10.00'a erteliyorum.

Kapanma Saati: 17.00

../1918

- 1918 -

DONEM: I

YASAMA YILI:2/1986

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ

19'uncu Birleşim
16 Aralık 1986, Çarşamba
Saat: 10.00

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

II. OZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:

1. 1987 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.NO:118/2/86)(Devam)

../1919